

Επιφυλλίδα

του Πανελληνίου Συλλόγου
Αλληλεγγύης Συνταξιούχων / ΔΕΗ
(ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ)

Αριστοτέλους 11-15 5ος Όροφος, Αθήνα, ΤΚ 10432
Τηλέφωνο: 2105249317 - 2105232602, Φαξ: 2105249331
e-mail: pasasdeh@otenet.gr, website: www.pasas-deh.gr

Τεύχος 10^ο · ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Ουσιαστικές αυξήσεις σε όλες τις συντάξεις

Σε αυτό το τεύχος:

Της Σύνταξης.....	2
Έρχεται βαρύς χειμώνας.....	3
«Προσωπικός γιατρός».....	3
Τα «απελευθερωμένα» κέρδη.....	4
Πώς λειτουργεί το Χρηματιστήριο Ενέργειας.....	5
Ελληνοτουρκικά.....	6
Δελτία Τύπου.....	7-8
Εξωιδρυματικό επίδομα.....	9
Ασφάλιση των έμμεσων μελών.....	9
Η αιματηρή καταστολή του 1923 στο Πασαλιμάνι.....	10
Μορφωτικές δραστηριότητες.....	11
Πολιτισμός: Κώστας Καζάκος, Ειρήνη Παπά.....	12
Η σελίδα της γυναίκας.....	13
ΧΙΛΗ 11 Σεπτεμβρίου 1973.....	14
Τα σκάνδαλα των πολυεθνικών.....	14
Για την κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής.....	15
Ο ηλεκτρονικός χαφιεδισμός.....	15
Μικρασιατική Καταστροφή.....	16

Φτωχέ, σου μάραναν
κόποι και πόνοι
τη θέληση άβουλη,
πιωμένη αφιόνι!
Αν είν' ο λάκκος σου
πολύ βαθής
χρέος με τα χέρια σου
να σηκωθείς.

Κώστας Βαφούρας

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Μετά τις καλοκαιρινές διακοπές που μας δώσανε μια ανάσα, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα πολιτικό περιβάλλον που μέρα τη μέρα γίνεται πιο εχθρικό για τους συνταξιούχους, τους εργαζόμενους και συνολικά τα λαϊκά στρώματα.

- Ακρίβεια και πληθωρισμός καλπάζουν, με τις τιμές στο ρεύμα, στο φυσικό αέριο και στο πετρέλαιο να εκτινάσσονται, συμπαρασύροντας τα είδη πλατιάς λαϊκής κατανάλωσης.
- Το κόστος της στέγασης έχει γίνει δυσβάσταχτο.
- Η πανδημία σημειώνει μια ακόμα έξαρση, μετά την τουριστική περίοδο, όπου στο όνομα της κερδοφορίας του τουριστικού κεφαλαίου, των αερομεταφορών κλπ καταργήθηκαν όποια μέτρα προστασίας υπήρχαν.
- Νέος κόφτης μπαίνει στην πρόσβαση στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας με το θεσμό του Προσωπικού Γιατρού.
- Η νέα σχολική χρονιά ξεκίνησε με παλιά όμως και γνωστά προβλήματα που θα αντιμετωπίσουν και πάλι γονείς εκπαιδευτικοί και μαθητές.
- Κλιμακώνεται η τουρκική επιθετικότητα με ευθεία αμφισβήτηση της κυριαρχίας των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου και το ενδεχόμενο θερμού επεισοδίου ενισχύεται. Σε αυτήν την κατεύθυνση είναι πιθανό να αξιοποιηθεί και το μεταναστευτικό.
- Η προσαρτήση των ουκρανικών εδαφών από τη Ρωσία οδηγεί σε κλιμάκωση του ιμπεριαλιστικού πολέμου στην Ουκρανία, με θύματα τους λαούς.

Η ακρίβεια και η αδυναμία του λαού να καλύψει τις βασικές ανάγκες και η ανησυχία για τις γεωπολιτικές εξελίξεις δημιουργούν έντονο προβληματισμό και δυσaréσκεια στο λαό για την κατάσταση που διαμορφώνεται.

Κυβέρνηση και αστικά κόμματα επειδή δεν μπορούν να κρύψουν τις δυσκολίες που έχουμε μπροστά μας, μας προειδοποιούν και μας προετοιμάζουν για τη «βαρυχειμωνιά» που έρχεται και μας ζητάνε να «προσαρμόσουμε» τις ανάγκες μας στην κερδοφορία των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, γιατί σύμφωνα με τον κο Πέτσα: «όποιος δεν προσαρμόζεται πεθαίνει»!

Σε αυτό το εκρηκτικό περιβάλλον γίνεται προσπάθεια από την κυβέρνηση με «power pass», «vouchers» και επιδόματα, να μοιράσει και να ξαναμοιράσει τη φτώχεια ανάμεσα στους συνταξιούχους, στους εργαζόμενους, συνολικά στα λαϊκά στρώματα και να κερδίσει την ανοχή μας. Παράλληλα κρύβει τον πραγματικό ένοχο γι' αυτήν την κατάσταση που είναι η πολιτική της ΕΕ για την «πράσινη μετάβαση» και την «απελευθέρωση της ενέργειας», με την οποία συμφωνούν ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ και ανταγωνίζονται για το ποιος θα την υλοποιήσει αποτελεσματικότερα.

Τα ελάχιστα «μέτρα στήριξης» που ανακοινώθηκαν από τον πρωθυπουργό στη ΔΕΘ είτε θα εξανεμιστούν αμέσως, είτε θα πληρωθούν από την άλλη τσέπη, καταλήγοντας τελικά να ενισχύουν μόνο τα κέρδη διαφόρων ομίλων στην Ενέργεια, στις κατασκευές, στις τράπεζες, σε άλλους κλάδους.

Οι αυξήσεις στις συντάξεις που ανακοινώθηκαν μόνο αυξήσεις

Υπεύθυνη Έκδοσης: Αγκαβανάκη Αιμιλία

Συντακτική Επιτροπή: Αγκαβανάκη Αιμιλία, Δερέμπεν Διαλεχτή, Νικολάου Δημήτρης, Σταμέλλος Ηλίας, Σώκος Γιάννης, Τσίρκας Πολύβιος

δεν είναι για τους συνταξιούχους. Μετά από 13 χρόνια περικοπών στις συντάξεις και στο εφάπαξ, με την κατάργηση των Δώρων και του ΕΚΑΣ, **το ποσοστό αύξησης μόνο στην κύρια σύνταξη**, με τον πληθωρισμό στο 12% **μειώνει επί της ουσίας ακόμα πιο πολύ το εισόδημά μας**. Επιπλέον ένα περίπου εκατομμύριο συνταξιούχοι δεν θα πάρουν αύξηση, γιατί με το νόμο Κατρούγκαλου που διατήρησε η ΝΔ, έχουν προσωπική διαφορά! Η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης είναι άλλη μία κοροϊδία στους συνταξιούχους από την κυβέρνηση. Δεν καταργεί την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Α.Σ.Ν. 3863/10, Ν. 3865/10), που είναι πολλαπλάσια του πολύ μικρού ποσού της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης.

Οι συνταξιούχοι δεν ανεχόμαστε πλέον τον εμπαιγμό και τον αποπροσανατολισμό της κυβέρνησης και μερίδας των ΜΜΕ που συνεχίζουν να μας κοροϊδεύουν ότι θα πάρουμε αυξήσεις.

Έχουμε πείρα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ότι η μια κυβέρνηση που παίρνει τη σκυτάλη από την άλλη, ανεξάρτητα από το πολιτικό πρόσημο, συνεχίζει τον ίδιο θανατηφόρο δρόμο για εμάς και τις οικογένειές μας. Αυτό που τους ενδιαφέρει είναι για το πώς θα θυσιάσουν παραπέρα τα δικαιώματά μας σε όφελος της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων.

Έχουμε πείρα ότι μόνο με τους αγώνες μας πετύχαμε, αποκρούσαμε και καθυστερήσαμε αντιλαϊκά μέτρα.

Γι' αυτό ο Π.Α.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ, μαζί με το αγωνιστικό συνταξιοδικό κίνημα, τις Συνεργαζόμενες Συνταξιοδικές Οργανώσεις (ΣΕΑ), θα είμαστε ξανά στο δρόμο του αγώνα, στην Αθήνα και σε όλες τις πόλεις που έχουν προγραμματιστεί συγκεντρώσεις. Αφετηρία την Τετάρτη 5 Οκτωβρίου, στην πανατική συγκέντρωση των συνταξιούχων στο Σύνταγμα. Αντίστοιχα τα Παραρτήματα του Π.Α.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ, θα πρωτοστατήσουν για την επιτυχία των συγκεντρώσεων στην περιφέρεια.

Είμαστε ξανά στο δρόμο του αγώνα και διεκδικούμε στο ακέραιο το πλαίσιο των αιτημάτων μας.

- Ουσιαστικές αυξήσεις σε όλες τις συντάξεις τώρα.
- Να δοθούν άμεσα, χωρίς προαπαιτούμενα, σε όλους τους συνταξιούχους τα αναδρομικά του 11 μηνών, που παράνομα παρακρατούνται.
- Να σταματήσει η κοροϊδία με τα λογισμικά και τις ιδιωτικές εταιρίες που τα διαχειρίζονται.
- Κατώτερη σύνταξη στα 650 ευρώ από τα 384 που είναι σήμερα.
- Να αποδοθεί στους συνταξιούχους το 0.5% του ΑΕΠ, που με νόμο έχει ψηφίσει η σημερινή κυβέρνηση και επί 3 χρόνια δεν το αποδίδει, ποσό που έχει φτάσει στα 3 δισεκατομμύρια.
- Να αποδοθούν τώρα οι παράνομα παρακρατημένες συνδρομές (0,20 ευρώ) στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, που οφείλονται από το 2018. Καθώς και τα παρακρατηθέντα από τους συνταξιούχους του ΟΑΕΕ.
- Να γίνει τώρα άμεσα πρόσληψη γιατρών, νοσηλευτών στα νοσοκομεία, να ανοίξουν αυτά που έχουν κλείσει. Να δημιουργηθούν παντού δημόσιες δομές οίκων ευγηρίας.
- Να καταργηθεί η αντεργατική – αντιλαϊκή – αντιστασιακή νομοθεσία και η φοροληστεία.
- Να ανακεφαλαιοποιηθούν τώρα τα ασφαλιστικά ταμεία.
- Όχι στον καταστρεπτικό ιμπεριαλιστικό πόλεμο με τη βάρβαρη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, την οποία καταδικάζουμε. Απαιτούμε να σταματήσει κάθε εμπλοκή της χώρας μας στον πόλεμο, εκτός της ανθρωπιστικής βοήθειας.
- Ταυτόχρονα μαζί με το ταξικό εργατικό κίνημα θα κλιμακώσουμε την πάλη ενάντια στην πολιτική που τσακίζει το παρόν και το μέλλον

μας. Θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις για την επιτυχία της πανελλαδικής – πανεργατικής απεργίας στις 9 Νοέμβρη για την:

Ανατροπή της αντιλαϊκής πολιτικής που γεννά φτώχεια, πείνα, εκμετάλλευση και πολέμους, που αφήνει το λαό να ξεπαγιάζει για να ζεσταίνονται τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων.

Διεκδίκηση ουσιαστικών αυξήσεων στους μισθούς και στις συντάξεις, για Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που κατοχυρώνουν σταθερή δουλειά με δικαιώματα, για ρεύμα και βασικά αγαθά φτηνά για το λαό.

Οι συνταξιούχοι μια ζωή δουλέψαμε και πληρώσαμε για τις συντάξεις μας, την υγεία, την πρόνοια, την παιδεία, για να ζούμε με αξιοπρέπεια.

Η ζωή μας και η ζωή των παιδιών μας, του λαού, δεν χωράει στις πολιτικές που εφαρμόζονται από όλες τις κυβερνήσεις, όπου η ενέργεια, τα τρόφιμα, η υγεία, η παιδεία, από κοινωνικά αγαθά μετατρέπονται σε εμπορεύματα κάτω από τον έλεγχο των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων.

Καλό φθινόπωρο και καλούς αγώνες!

ΕΡΧΕΤΑΙ ΒΑΡΥΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ....

ΕΙΝΑΙ ΩΡΑ ΤΗΣ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Όλα τα προγνωστικά και οι ενδείξεις δείχνουν ότι έχουμε μπροστά μας, πολύ βαρύ χειμώνα. Εξάλλου τα γεγονότα, μιλούν από μόνα τους.

Στα ύψη οι τιμές όλων των βασικών καταναλωτικών προϊόντων. Αυξήσεις στο ρεύμα, στα καύσιμα, στην βενζίνη, πετρέλαιο θέρμανσης, φυσικό αέριο κλπ. Αυξήσεις στα βασικά αγαθά και προϊόντα που χρειάζονται τα νοικοκυριά, ψωμί, γάλα, τυρί, λάδι, ζυμαρικά, οπωροκηπευτικά, κλπ. Οι συνταξιούχοι, μισθωτοί, εργαζόμενοι, τα χαμηλά λαϊκά στρώματα, δεν μπορούν σήμερα να καλύψουν τα έξοδα του μήνα. Στα μέσα του μήνα τελειώνουν ό,τι αποδοχές παίρνουν και παλεύουν το επόμενο δεκαπενθήμερο να τα βγάλουν πέρα.

Η κυβέρνηση πριμοδοτεί τα κέρδη των παρόχων ενέργειας, τα καρτέλ των μεγάλων ομίλων, των αλυσίδων σούπερ-μάρκετ, τις φαρμακοβιομηχανίες κλπ που στη διάρκεια των μνημονίων, της πανδημίας και τώρα της οικονομικής κρίσης, θησαύρισαν με τα υπερκέρδη τους σε βάρος του λαού.

Η κυβέρνηση με την ανάληψη και αδιέξοδη πολιτική της σε βάρος των φτωχών και αδυνάτων, επιτείνει τα προβλήματα και στηρίζει ανενδοίαστα την πλουτοκρατία. Αυτή είναι εξάλλου η διακηρυγμένη πολιτική της, άσχετα αν μεγάλο μέρος του λαού δεν το συνειδητοποιεί και στηρίζει αυτήν την πολιτική.

Οι όποιες αυξήσεις-ψίκουλα και επιδόματα εξήγγειλε από τη ΔΕΘ ο Πρωθυπουργός, για ορισμένα μόνο κοινωνικά στρώματα, εξανεμίζονται μπροστά στη συνεχιζόμενη ακρίβεια και έχουν αφαιρεθεί ήδη από το εισόδημα προ πολλού. Οι μονομάχοι του δικομματισμού τάζουν, ο ένας "λαγούς" και ο άλλος "πετραχήλια", για να κερδίσουν την ψήφο του λαού. Η μεγάλη πλειοψηφία των συνταξιούχων δεν θα πάρει ούτε ένα ευρώ, με τις πολιτικές που ασκούνται από τα αστικά κόμματα.

Συνάδελφοι, εδώ και δεκαπέντε χρόνια οι συνταξιούχοι, όχι μόνο δεν είδαμε αύξηση, αλλά είχαμε συνεχείς μειώσεις με όλες τις κυβερνήσεις. Οι συντάξεις μας συρρικνώθηκαν στο 50% περίπου, αλλά δυστυχώς πολλοί συνάδελφοί μας που ακολουθούν τους συλλόγους-αντισυνδέσμους, περιμένουν το "μάνα" εξ ουρανού. Ακόμη δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι καμία κυβέρνηση, όποιο πρόσημο και αν έχει, δεν πρόκειται να μας υπολογίσει, αν δεν νοιώσει τη δύναμή μας, την αντίστασή μας, την απαίτησή μας, αν δεν ξεσηκωθούμε να απαιτήσουμε ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ, αυτά που μας έκλεψαν τόσα χρόνια.

Είναι η ώρα της αντεπίθεσης των συνταξιούχων και του Ταξικού - Εργατικού Κινήματος. Φτάνει πια! Είναι καιρός να αντισταθούμε δυναμικά, αγωνιστικά, να διεκδικήσουμε αυξήσεις που να καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες μας. Ας μην μοιρολατρούμε, ας απαιτήσουμε τα δικά μας, μαζί με την Ομοσπονδία μας, μαζί με την ΣΕΑ, μαζί με το Ταξικό - Εργατικό Κίνημα. Το Συνταξιοχικό Κίνημα έχει μεγάλη δύναμη και με ενότητα και πάλη, μπορεί να κερδίσει Νίκες. Είμαστε 2,5 εκατ. συνταξιούχοι και μας υπολογίζουν, γιατί φοβούνται το πολιτικό κόστος, φοβούνται τη δύναμή μας, αρκεί να την αξιοποιήσουμε σωστά μέσα από την Ενότητα-Συσπείρωση και τον Αγώνα μαζί με όλο το Λαϊκό Κίνημα.

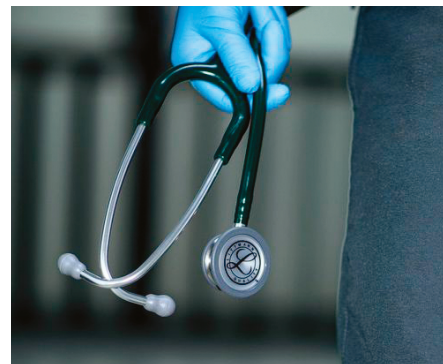
Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ σας καλεί να συσπειρωθείτε στις τάξεις του και όλοι μαζί να δώσουμε τον αγώνα μας. Είναι ο μόνος δρόμος που έχουμε μπροστά μας, για να κερδίσουμε Νίκες. Όλοι μαζί λοιπόν με το Ταξικό-εργατικό κίνημα για να κερδίσουμε τα δικά μας, για να αλλάξουμε προς το καλύτερο τη ζωή μας.

Πολύβιος Τσίρκας
Πρόεδρος του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ

«ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ»

Η εφαρμογή του θεσμού του «προσωπικού γιατρού» επιβεβαιώνει ότι το καινούριο που φέρνει στους ασφαλισμένους είναι νέα εμπόδια στην πρόσβασή τους σε δημόσιες, δωρεάν και αναβαθμισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ). Και αυτός ο θεσμός που ψήφισε η κυβέρνηση και είναι μετεξέλιξη του «οικογενειακού γιατρού» που είχε θεσπίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, αξιοποιείται όχι για την αναγκαία αναβάθμιση της ΠΦΥ, αλλά ως «κόφτης» για την παραπομπή των ασθενών σε γιατρούς ειδικοτήτων, στη λογική του «κόστους-οφέλους». Δηλαδή του περιορισμού του «κόστους» για το κράτος και της επέκτασης του «οφέλους» για τους επιχειρηματίες της Υγείας. Έτσι προβλέπεται ένα βασικό πακέτο στοιχειωδών παροχών Υγείας (π.χ. συνταγογράφηση και υποτυπώδεις εξετάσεις) για συγκεκριμένο αριθμό επισκέψεων κάθε χρόνο, απαλλάσσοντας το κράτος από κάθε ευθύνη για ουσιαστική αναβάθμιση της Υγείας, με χρηματοδότηση και ενίσχυση του δημόσιου συστήματος, όπως διεκδικούν υγειονομικοί, συνδικάτα και φορείς.

Για να προχωρήσει πιο γρήγορα το μέτρο η κυβέρνηση επιστράτευσε εκβιασμούς και πρόστιμα, για όποιους δεν γραφτούν στην πλατφόρμα. Ωστόσο μάταια χιλιάδες άνθρωποι προσπαθούν να βρουν «προσωπικό γιατρό», αφού οι «διαθέσιμοι γιατροί» με το «καλημέρα» τελείωσαν. Η κυβέρνηση εφαρμόζει ένα μέτρο χωρίς καν να διασφαλίσει στοιχειωδώς τη δυνατότητα εφαρμογής του, αφού οι γιατροί στη δημόσια ΠΦΥ είναι ελάχιστοι και ακόμα πιο λίγοι είναι οι ιδιώτες - αυτοαπασχολούμενοι. Όλα στον «αυτόματο πιλότο» και στην ατομική ευθύνη του λαού να λύσει το πρόβλημα, και με την απειλή της ποινής προσαύξησης 10% σε φάρμακα και ιατρικές εξετάσεις.

ΤΑ «ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΑ» ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Εκατομμύρια λαϊκά νοικοκυριά σε Ελλάδα αλλά και ΕΕ ζουν κάτω από το ζυγό της ενεργειακής φτώχειας. Τα τιμολόγια της Ενέργειας στην ΕΕ αυξάνονται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς, ενώ οι κυβερνήσεις «προετοιμάζουν» τους λαούς της Ευρώπης για «παγωμένο χειμώνα» με κρύα και σκοτεινά νοικοκυριά, παγωμένα σχολεία και υπηρεσίες. Ταυτόχρονα καλλιεργούν και σε αυτό το ζήτημα την «ατομική ευθύνη», που πρέπει να επιδείξει ο καθένας ξεχωριστά για εξοικονόμηση ενέργειας, λες και πριν την ενεργειακή κρίση περίσσευαν τα χρήματα στους εργαζόμενους και καταναλώναν αλόγιστα.

Καμιά ουσιαστική ανακούφιση δεν μπορεί να υπάρξει από την εφήμερη κλιμακωτή κρατική επιδότηση (που λειτουργεί σαν κόφτης κατανάλωσης), τα «power pass», «vouchers» και λοιπές ελεημοσύνες.

Η ζοφερή αυτή κατάσταση είναι αποτέλεσμα μόνο της ιμπεριαλιστικής αντιπαράθεσης Δύσης - Ρωσίας;

Ξετιλύγοντας το «κουβάρι» προς τα πίσω, αποκαλύπτονται οι πραγματικές αιτίες για τους υπέρογκους λογαριασμούς ρεύματος. Αποκαλύπτονται οι εγκληματικές ευθύνες της ΕΕ και όλων των κυβερνήσεων (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ), που προώθησαν βήμα - βήμα τη λεγόμενη «απελευθέρωση» του τομέα της Ενέργειας, στο όνομα της ενίσχυσης του «ανταγωνισμού», που υποτίθεται ότι θα οδηγούσε στη μείωση των τιμών! Αντιθέτως η Ενέργεια είναι πλέον ένα πανάκριβο χρηματιστηριακό εμπόρευμα γιατί αυτό απαιτεί η λειτουργία της αγοράς αποδεικνύοντας ότι σε συνθήκες καπιταλιστικής αγοράς η Ενέργεια δεν μπορεί να είναι «κοινωνικό αγαθό».

Το πάρτυ ξεκίνησε επί ΠΑΣΟΚ με τον **νόμο 2773/1999** περί «απελευθέρωσης» της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, (που ψήφισαν από κοινού ΠΑΣΟΚ, ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ) και αποτέλεσε το εφαλτήριο για το σπάσιμο του κρατικού μονοπωλίου της ΔΕΗ, τη μετοχοποίησή της, το πέρασμα στην αρένα του «ελεύθερου ανταγωνισμού» και την υπόσκαψη του ασφαλιστικού των εργαζομένων στη ΔΕΗ.

Ο νόμος βασιζόταν στην **Κοινοτική Οδηγία 96/92/ΕΚ** όπου, με πρόσχημα την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας, που υποτίθεται ότι θα οδηγούσε σε μείωση των τιμών, τονιζόταν η «ανάγκη» διαχωρισμού των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού και η διασφάλιση ελεύθερης και ισότιμης πρόσβασης ιδιωτικών επιχειρήσεων, στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Έτσι ιδρύθηκε η «ανεξάρτητη» Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και δόθηκε για πρώτη φορά η δυνατότητα σε μεγάλους καταναλωτές να συνάπτουν ελεύθερα συμβάσεις με προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2002 ιδρύθηκε ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) με αρμοδιότητα στη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου ηλεκτρισμού, το οποίο ωστόσο παρέμεινε προσωρινά (κάθε πράγμα στον καιρό του) στην πλήρη κυριότητα της ΔΕΗ.

Με τον **νόμο 3175/2003** επιτράπη η συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε προμηθευτές που δεν ήταν οι ίδιοι παραγωγοί, ακόμα και σε εκείνους που εισήγαγαν ενέργεια από πηγές της ΕΕ (δηλαδή, σε μεσάζοντες-χονδρέμπορους). Επιπλέον, δινόταν στους ιδιώτες ηλεκτροπαραγωγούς το δικαίωμα να κατασκευάσουν μονάδες παραγωγής.

Το 2005, επί ΝΔ, με το **νόμο 3426**, ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η **κοινοτική Οδηγία 2003/54/ΕΚ**, όπου προβλεπόταν το πλήρες «άνοιγμα» της αγοράς για όλους τους καταναλωτές (και για τους οικιακούς), γινόταν διάκριση ανάμεσα στα συστήματα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και επιβαλλόταν ο διαχωρισμός της διαχείρισης του δικτύου διανομής από τη ΔΕΗ ΑΕ.

Με τον **νόμο 4001/2011** δημιουργήθηκαν οι δύο θυγατρικές της ΔΕΗ ΑΕ, ο ΑΔΜΗΕ και ο ΔΕΔΔΗΕ. Αποσπάστηκαν έτσι από τη μητρική εταιρεία οι τομείς της μεταφοράς και της διανομής, το κρατικό μονοπώλιο έσπασε σε κομμάτια, διευκολύνοντας έτσι τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης. Εξασφαλίστηκαν εγγυημένα έσοδα και κέρδη από τη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας.

Πριμοδοτήθηκαν (τροφοδοτήθηκαν ουσιαστικά δηλαδή με τζάμπα χρήμα) οι επενδύσεις σε σταθμούς παραγωγής με ΑΠΕ, και διασφαλίστηκε η κερδοφορία τους με μακροχρόνια «ηγεμονικά» συμβόλαια αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από το κράτος. Παράλληλα, η ΔΕΗ αύξησε το κόστος παραγωγής των λιγνιτικών μονάδων και μέσω της «υποχρέωσης» αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων, οδήγησε σε αύξηση της χονδρεμπορικής τιμής, ώστε να δημιουργηθεί χώρος για

την εξασφάλιση κερδοφορίας των σταθμών παραγωγής με φυσικό αέριο, και να εδραιωθεί η οικονομική απόδοση των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στον κλάδο.

Το πάρτυ των δισεκατομμυρίων της ενέργειας απογειώθηκε όταν η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ψήφισε τον **ν.4425/2016**, για την αναμόρφωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σαν προαπαιτούμενο του **τρίτου μνημονίου** καθώς και της κατευθυντήριας **Κοινοτικής Οδηγίας 2009/72/ΕΚ**, με στόχο τη δημιουργία ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ.

Έτσι, πρακτικά δημιουργήθηκε ένα **Πανευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας**, με αγοραπωλησίες ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ χωρών, που εξυπηρετείται από επεκτάσεις και διασυνδέσεις των συστημάτων μεταφοράς και κοινούς κανόνες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Να γιατί οι επενδύσεις στα τμήματα του δικτύου, που αφορούν τις διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες «τρέχουν» με γρήγορους ρυθμούς, σε αντίθεση με εκείνα που αφορούν την κάλυψη των λαϊκών αναγκών, που αφήνονται στην τύχη τους, έρμαιο των καιρικών φαινομένων κλπ.

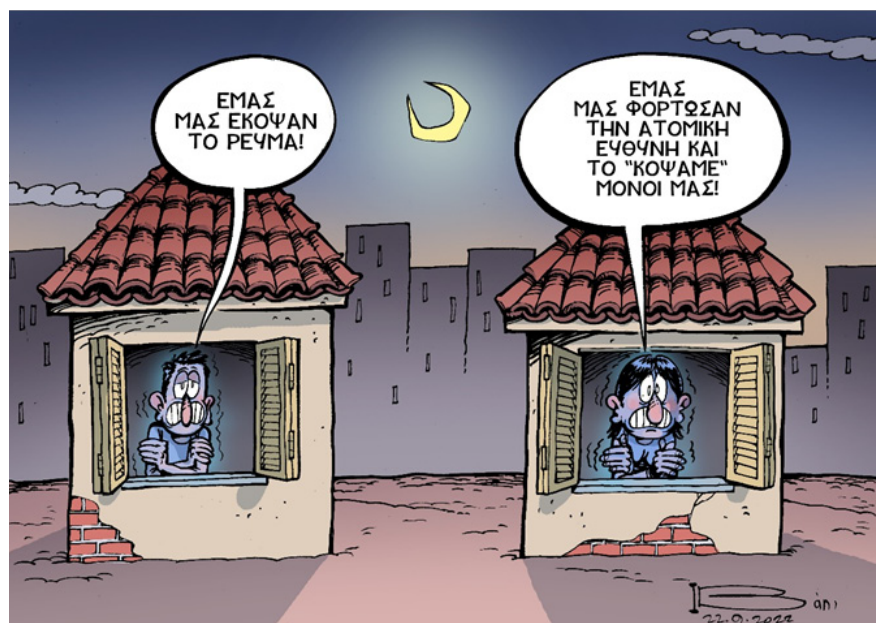
Το καλοκαίρι του 2015 ΣΥΡΙΖΑ, ΝΔ και ΠΑΣΟΚ **ψήφισαν μαζί το 3ο μνημόνιο**, που προέβλεπε τη μείωση του μεριδίου της ΔΕΗ στο 50% του συνόλου της αγοράς για να επιταχυνθεί και η πολιτική της «απελευθέρωσης».

Να θυμίσουμε επίσης ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ παραχώρησε το μεγαλύτερο μέρος των μετοχών της ΔΕΗ στο ΤΑΙΠΕΔ (αργότερα, άλλο ένα 17% πούλησε η κυβέρνηση της ΝΔ) και εφάρμοσε το σύστημα ΝΟΜΕ, με το οποίο η ΔΕΗ υποχρεώθηκε να πουλά το παραγόμενο ρεύμα κάτω από το κόστος στους ανταγωνιστές της. Έτσι οι αυξήσεις στην τιμή του ρεύματος εμφανίστηκαν στη συνέχεια απ' την κυβέρνηση της ΝΔ ως τάχα αναγκαίες.

Το 2018, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ διαμόρφωσε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα με αιχμή την **απολιγνιτοποίηση** και τη γρήγορη προώθηση των κοινοτικών κατευθύνσεων για την **πράσινη ανάπτυξη**, με έμφαση στις ΑΠΕ και **στρατηγικό καύσιμο το εισαγόμενο, πανάκριβο φυσικό αέριο, που συνεχίζει να υλοποιεί σήμερα η κυβέρνηση της ΝΔ**.

Οι παραπάνω πολιτικές που εφαρμόστηκαν διαχρονικά από όλες τις κυβερνήσεις, όλοι αυτοί οι μηχανισμοί της ευρωενωσιακής «απελευθέρωσης» και «πράσινης μετάβασης», (που θέριεψαν τις μέρες του πολέμου στην Ουκρανία) ευθύνονται για το γεγονός ότι **τον 21ο αιώνα ο λαός δεν μπορεί να απολαύσει φτηνή και επαρκή για τις ανάγκες του Ενέργεια, αλλά βουλιάζει ολοένα και περισσότερο στην ενεργειακή φτώχεια**.

Σε αντίθεση με τη λαϊκή κατανάλωση τα κέρδη των τεσσάρων μεγαλύτερων ομίλων (Protergia, Elpedison, Ήρων, ΔΕΗ) σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς έφτασαν σε τρομακτικά ύψη, αφού ουσιαστικά επιδοτούνται από τον κρατικό κορβανά. Δηλαδή από τα λεφτά μας!

Πώς λειτουργεί το Χρηματιστήριο Ενέργειας

Στο πλαίσιο της «απελευθέρωσης» της αγοράς Ενέργειας, με τον **νόμο 4426/16 της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ**, (που ενσωμάτωσε τις κατευθύνσεις της ΕΕ), θεσμοθετήθηκε και λειτουργεί το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Από το Νοέμβριο του 2020 η χώρα μας λειτουργεί τον καθημερινό ενεργειακό της προγραμματισμό μέσω της νέας αυτής χρηματιστηριακής αγοράς. Το μοντέλο αυτό έχει γίνει γνωστό με την ονομασία «target model», κατά το οποίο η χρηματιστηριακή αυτή αγορά «τείνει» να γίνει ενιαία για όλη την ΕΕ. Με απλά λόγια, όσο θα αναπτύσσονται οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις μεταξύ των χωρών, θα πρέπει η τιμή της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε αυτές τις χώρες, να είναι η ίδια ή πολύ κοντά. Ακούγεται «ωραία και ιδανικά», αλλά μόνο για τα μονοπώλια του κλάδου. Για όλους τους υπόλοιπους..... τα αποτελέσματα τα ζούμε ήδη!

Πώς όμως λειτουργεί το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τί σημαίνει στην πράξη αυτό που ακούει καθημερινά πλέον ο εργαζόμενος ότι «η τιμή που διαμορφώθηκε στο χρηματιστήριο εκτοξεύτηκε λόγω της τιμής του Φυσικού Αερίου...», και πώς τελικά αυτή η τιμή φτάνει στα τιμολόγια μας; Τελικά το ερώτημα που τίθεται είναι ποιός και πώς οργανώνει τον ενεργειακό προγραμματισμό της χώρας σε καθημερινή βάση;

Στον ενεργειακό προγραμματισμό σε γενικές γραμμές συμμετέχουν όσοι προσφέρουν ενέργεια (οι παραγωγοί κάθε είδους-Υδροηλεκτρικά, ΑΠΕ, λιγνιτικές μονάδες, μονάδες φυσικού αερίου, μικροί παραγωγοί ΑΠΕ κτλ), οι προμηθευτές ενέργειας μέσω των οποίων παρέχεται η ενέργεια σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις (τροφή προς σκέψη: δηλαδή χωρίς αυτούς δεν θα έφτανε η ενέργεια στα σπίτια μας;;;) και στο ενδιάμεσο αυτών συμμετέχει το Χρηματιστήριο Ενέργειας, οι Διαχειριστές των Δικτύων και οι Τράπεζες που εκκαθαρίζουν τις μεταξύ τους συναλλαγές. Έτσι καθημερινά όλοι οι παραπάνω «συντονίζονται», προκειμένου να γίνεται κάθε μέρα ο ενεργειακός προγραμματισμός της χώρας. Οι προμηθευτές κάθε μέρα δηλώνουν στο Χρηματιστήριο τη διάθεσή τους να αγοράσουν ενέργεια για τους καταναλωτές που εκπροσωπούν και δηλώνουν ζεύγη ποσότητας και τιμής που είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν. Από την άλλη πλευρά κάθε μέρα οι παραγωγοί δηλώνουν στο Χρηματιστήριο ζεύγη ποσότητας και τιμής ενέργειας που είναι διατεθειμένοι να πουλήσουν. Με αυτόν τον τρόπο ξεκινώντας από τον παραγωγό, που έδωσε την πιο φθηνή τιμή, ξεκινάει να καλύπτεται η ζήτηση κάθε ώρας μέχρι να φτάσουμε στο σημείο που θα απαιτηθεί η τελευταία μονάδα που πρέπει να δώσει ενέργεια για να καλυφθεί και η τελευταία μεγαβατώρα της ζήτησης. Αυτή θα είναι η πιο ακριβή μονάδα εφόσον εντάχθηκε τελευταία και η τιμή με την οποία αυτή η τελευταία μονάδα δήλωσε ότι πουλάει την Ενέργεια θα είναι και η χονδρική τιμή του ρεύματος για εκείνη την ώρα. Η τιμή δηλαδή διαμορφώνεται τελικά από τους παραγωγούς και μάλιστα από τον τελευταίο και τον πιο ακριβό που κάλυψε την απαιτούμενη ζήτηση. Όλοι όμως οι παραγωγοί θα αποζημιωθούν με αυτήν την τιμή ακόμα και αν δήλωσαν και εντάχθηκαν στον προγραμματισμό πιο φθηνά. Όλοι θα πληρωθούν δηλαδή με την τιμή της πιο ακριβής μονάδας.

Καταλαβαίνει κανείς ότι αν οι μονάδες που διαμορφώνουν την τελική τιμή είναι αυτές που καίνε Φυσικό Αέριο η τιμή της χονδρικής εκτοξεύεται, αφού οι θερμικές μονάδες των λιγνιτών που θα κάλυπταν μεγάλο μέρος της ζήτησης έχουν απενταχθεί σε σημαντικό ποσοστό στο όνομα της δήθεν «πράσινης μετάβασης». Οι προμηθευτές από την άλλη είναι «υποχρεωμένοι» να αγοράσουν ενέργεια για τους πελάτες τους σε οποιαδήποτε τιμή γιατί, ό,τι και να γίνει, το ρεύμα θα φτάσει σπίτια τους μέσω του δικτύου ακόμα και αν αυτοί δεν το αγόραζαν (Ξανά τροφή για σκέψη: Άρα χρειάζονται στην πραγματικότητα οι προμηθευτές για να έχουμε ρεύμα στα σπίτια μας;). Αγοράζουν λοιπόν στην τιμή που διαμορφώνει η ακριβότερη μονάδα. Αυτό το κόστος το μετακυλούσαν μέχρι πρόσφατα, μέσω της ρήτρας αναπροσαρμογής, στους καταναλωτές (πλέον έχει ενσωματωθεί μέσα στην τιμή της κιλοβατώρας απευθείας γι' αυτό και τα τιμολόγια έχουν πανάκριβη ονομαστική τιμή) και πάνω σε αυτό το κόστος προσθέτουν και ένα «εύλογο» πάντα κέρδος και έτσι φτάνει η τελική τιμή στον καταναλωτή μέσω των λογαριασμών.

Ας ανακεφαλαιώσουμε, θέτοντας ορισμένα «ρητορικά» ερωτήματα:

- Άραγε η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας είναι αναγκαία; Τί λύνει πρακτικά για να φτάσει το ρεύμα στην κατανάλωση; Δεν θα έφτανε χωρίς την ύπαρξή του;

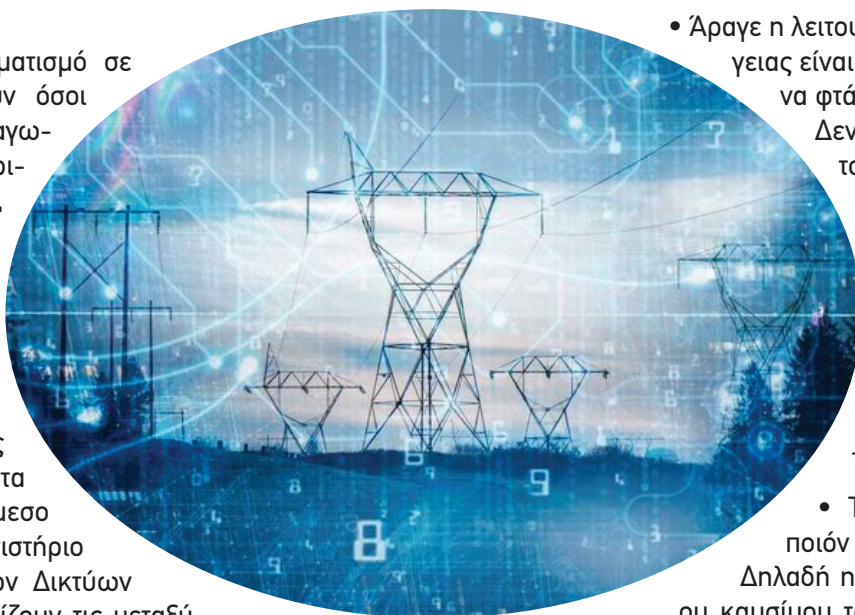
- Γιατί πρέπει η κάλυψη της ζήτησης ενέργειας να γίνεται σε ένα μεγάλο μέρος από το πανάκριβο εισαγόμενο φυσικό αέριο και αντιθέτως δεν αξιοποιούνται όλες οι διαθέσιμες πηγές ενέργειας της χώρας για την κάλυψη των αναγκών;

- Τελικά η «πράσινη μετάβαση» ποιόν έχει οφελήσει μέχρι σήμερα; Δηλαδή η απένταξη του φθηνού εγχώριου καυσίμου του λιγνίτη και η αντικατάστασή του σε μεγάλο μέρος από ΑΠΕ και Φυσικό Αέριο ποιόν ωφέλησε;

- Γιατί εφόσον «κόπτονται» για καθαρές μορφές ενέργειας, δεν επενδύουν στην ανάπτυξη περισσότερων υδροηλεκτρικών σταθμών;

- Χρειάζονται όλοι αυτοί οι μεσάζοντες προμηθευτές για να έχουμε ρεύμα;

Η οργάνωση και λειτουργία σήμερα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται με ένα και μόνο κριτήριο, το κέρδος όλων των συμμετεχόντων στην αγορά. Με βάση αυτό διαμορφώνουν τις προσφορές τους στο χρηματιστήριο οι παραγωγοί, με βάση αυτό διαμορφώνουν τα τιμολόγια τους οι προμηθευτές. Το χρηματιστήριο ήρθε για να επιταχύνει τους όρους της κερδοφορίας, να δώσει την «ευκαιρία» να αισχροκερδούν οι συμμετέχοντες με «νόμιμο» τρόπο. Πουθενά στην εξίσωση της παραπάνω λειτουργίας δεν μπαίνει το ζήτημα ότι όλα πρέπει να οργανωθούν με βάση τις ανάγκες κάλυψης των αναγκών σε φθηνή ενέργεια. Στην ελεύθερη αγορά και οικονομία ποτέ εξάλλου δεν ήταν αυτό το ζητούμενο, γι' αυτό και το ρεύμα το αντιμετωπίζουν ως εμπόρευμα και όχι ως αναγκαίο κοινωνικό αγαθό.

Ελληνοτουρκικά

Το παραλήρημα Ερντογάν στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, όπου πρόβαλε όλο το φάσμα των διεκδικήσεων της τουρκικής άρχουσας τάξης σε βάρος Ελλάδας και Κύπρου, δεν μπορεί να ερμηνευτεί ούτε σαν προεκλογική τακτική, ούτε σαν προϊόν δήθεν απομόνωσης της Τουρκίας.

Για πολλοστή φορά, το τελευταίο διάστημα, η Τουρκία θέτει ζήτημα αποστρατιωτικοποίησης των νησιών του Αιγαίου, με προκλήσεις σε βάρος ακόμα και της ελληνικής κυριαρχίας στα νησιά και με απειλές για στρατιωτική εμπλοκή.

Πρόσφατα δε διαμαρτυρήθηκε για την ανάπτυξη τεθωρακισμένων οχημάτων από την Ελλάδα στη Λέσβο και τη Χίο, ενώ έθεσε ευθέως και το θέμα της ύπαρξης αμερικανικών βάσεων, αποδεικνύοντας έμπρακτα ότι η εγκατάσταση των βάσεων των ΗΠΑ στην Ελλάδα, αποτελούν στόχο και παράγοντα όξυνσης των ιμπεριαλιστικών αντιθέσεων και όχι "παράγοντα ειρήνης και σταθερότητας", όπως ισχυρίζονται τα κόμματα του ευρωατλαντικού μονόδρομου στη χώρα μας.

Η επιθετική ρητορική και οι αντίστοιχες ενέργειες της τουρκικής κυβέρνησης σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, είναι πλέον φανερό πως τροφοδοτούνται από τις στρατηγικές σχέσεις του ΝΑΤΟ, των ΗΠΑ και της ΕΕ με την Τουρκία, σε μια περίοδο όξυνσης του ανταγωνισμού με τη Ρωσία και προσπάθειας απόσπασης της Τουρκίας από τη ρωσική επιρροή.

Αποκαλυπτική άλλωστε ήταν, ως προς τη στάση των **ΗΠΑ** απέναντι στις τουρκικές αιτιάσεις επί της ελληνικής κυριαρχίας σε νησιά του Αιγαίου, και η πρόσφατη ενημέρωση του εκπροσώπου Τύπου του υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ **Νεντ Πράις**, που σε σχετική ερώτηση απέφυγε να απαντήσει εάν τα νησιά του **Αιγαίου** τα οποία διεκδικεί η Τουρκία, είναι ελληνικά!!! Αν και ρωτήθηκε τρεις φορές για το θέμα της κυριαρχίας των ελληνικών νησιών και τις τρεις φορές απέφυγε να απαντήσει και καλούσε Ελλάδα και Τουρκία να «τα βρουν» μέσω διαλόγου και να μην προκαλούν εντάσεις στο ΝΑΤΟ.

Αλλά και ο εκπρόσωπος της **Κομισιόν**, υπεύθυνος για θέματα Εξωτερικών Υποθέσεων, **Πίτερ Στάνο**, κληθείς να σχολιάσει την κλήση του πρέσβη της Ελλάδας στην Άγκυρα για να δώσει εξηγήσεις σχετικά με τη «στρατιωτικοποίηση» των νησιών, αρνήθηκε να σχολιάσει λέγοντας πως «**αυτό είναι κάτι μεταξύ των δύο κρατών**», καλώντας κατά τα άλλα την Τουρκία «να σέβεται την κυριαρ-

χία των κρατών-μελών της ΕΕ και να δεσμευτεί στην επίλυση όλων των ανοιχτών ζητημάτων».

Και όλα αυτά ενώ η Τουρκία συνεχίζει να παραβιάζει την κυριαρχία της Ελλάδας, με τις συνεχείς παραβιάσεις του εναερίου χώρου, καθώς και τις υπερπητήσεις πάνω από ελληνικό έδαφος.

Παράλληλα με την όξυνση στα Ελληνοτουρκικά, χρειάζεται να επισημάνουμε πως η Τουρκία:

- Προβάλλεται ως «μεσολαβητής» ανάμεσα στη Ρωσία και στην Ουκρανία, στην πραγματικότητα ανάμεσα στη Ρωσία και στο ΝΑΤΟ. Ταυτόχρονα «απειλεί» το ΝΑΤΟ με παραπέρα σύσφιξη των σχέσεων της με τη Ρωσία, ενώ κλιμακώνονται οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και μαίνεται ο πόλεμος στην Ουκρανία.

- Διεξάγει εκτεταμένες έρευνες για υδρογονάνθρακες στην Ανατ. Μεσόγειο, υπενθυμίζοντας με κάθε αφορμή τον αναντικατάστατο ρόλο της στους ενεργειακούς σχεδιασμούς της ΕΕ, όχι μόνο στην περίπτωση που ανακαλύψει η ίδια κοιτάσματα, αλλά και ως «κρίκος» στη μεταφορά του φυσικού αερίου που έχει ήδη ανακαλυ-

φθεί στην κυπριακή, ισραηλινή και αιγυπτιακή ΑΟΖ προς τις αγορές της ΕΕ, η οποία «καίγεται» να απεξαρτηθεί από τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες.

- Αποκαθιστά τις σχέσεις με το Ισραήλ και παζαρεύει με το ΝΑΤΟ το μελλοντικό χάρτη της Μέσης Ανατολής, απειλώντας με στρατιωτική επέμβαση σε Συρία και Ιράκ.

- Αξιοποιεί την κατάπτυστη Συμφωνία με την ΕΕ για το Μεταναστευτικό ως «μοχλό» διαπραγμάτευσης και για άλλα ζητήματα, όπως η οικονομική συνεργασία Τουρκίας - ΕΕ, τα Ελληνοτουρκικά, η Ενέργεια, ο έλεγχος της Μαύρης Θάλασσας κ.ά.

Στο φόντο λοιπόν όλων αυτών, η Τουρκία οξύνει επικίνδυνα την επιθετικότητα στα Ελληνοτουρκικά, «επιστρέφοντας» στην ελληνική αστική τάξη την «κατηγορία» ότι είναι αυτή που υπονομεύει τη ΝΑΤΟική συνοχή στην περιοχή.

Κλιμακώνει τις αμφισβητήσεις σε Αιγαίο - Ανατ. Μεσόγειο - κυπριακή ΑΟΖ, «απλώνει» το παζάρι με τις ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ και την ΕΕ και τους προσάπτει «μεροληψία» σε βάρος της, η οποία θέτει σε κίνδυνο την ευρωατλαντική «συνοχή» και «σταθερότητα» στη νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ.

Είναι επομένως γεγονός ότι το παζάρι των "συμμάχων" με την Τουρκία, ώστε να την κρατήσουν πάση θυσία στο δυτικό στρατόπεδο, με το βλέμμα στραμμένο στη συνεκμετάλλευση του ενεργειακού πλούτου της περιοχής, βάζει σε διαρκή κίνδυνο τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας και ταυτόχρονα προωθεί τη διχοτόμηση στην Κύπρο.

Η ιμπεριαλιστική συμμαχία μόνο δεινά και κινδύνους μπορεί να «εγγυηθεί» στους λαούς της περιοχής. Η εμπλοκή στα αμερικανοΝΑΤΟικά σχέδια, με ευθύνη όλων διαχρονικά των κυβερνήσεων και των αστικών κομμάτων, υπονομεύει και δεν θωρακίζει τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας.

Το συμφέρον και η ελπίδα για τους λαούς της περιοχής βρίσκονται στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση: **Στην αποφασιστική ενίσχυση του αγώνα ενάντια στα ΝΑΤΟικά σχέδια και τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο**, για την πραγματική φιλία και αλληλεγγύη των λαών, που θα 'ρθει μόνο μέσα από τη σύγκρουση σε κάθε χώρα με την εξουσία της αστικής τάξης και τους διεθνείς συμμάχους της.

Το παράρτημα του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ

Εορδαίας-Αμυνταίου-Φλώρινας-Καστοριάς, συμμετείχε στην κινητοποίηση-διαμαρτυρία, που οργάνωσαν τα ταξικά συνδικάτα και φορείς της περιοχής την Πέμπτη 22 Σεπτεμβρίου στις 12 το μεσημέρι.

Η διαμαρτυρία πραγματοποιήθηκε στα ταμεία της ΔΕΗ στην Πτολεμαίδα με αιτήματα: **ρεύμα φτηνό για το λαό - ουσιαστικές αυξήσεις σε συντάξεις και μισθούς** και ανανέωσαν το ραντεβού τους στις κινητοποιήσεις που ετοιμάζουν οι συνταξιούχοι στις αρχές Οκτώβρη και στην πανεργατική-πα-νελλαδική απεργία στις 9 Νοέμβρη.

Σχετικά με τις πρόσφατες δηλώσεις του κ. Πέτσα, ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ εξέδωσε το παρακάτω Δελτίο Τύπου:

Η κυβέρνηση αντί να πάρει μέτρα ανακούφισης για το δύσκολο χειμώνα που μας περιμένει, διαιωνίζει και ενισχύει όλους τους παράγοντες που ευθύνονται για την ακρίβεια, την ενεργειακή φτώχεια, την επίθεση στο εργατικό - λαϊκό εισόδημα, και μας καλεί να «προσαρμόσουμε» κι άλλο τις ανάγκες και τις διεκδικήσεις μας προς τα κάτω.

Στο όνομα αυτής της προσαρμογής ήρθαν οι προκλητικές-κυ-νικές δηλώσεις του αναπληρωτή υπουργού Εσωτερικών, Στ. Πέτσα ότι: «όποιος δεν προσαρμόζεται πεθαίνει»!

Οι συνταξιούχοι τους απαντάμε ότι: συνταξιούχοι και εργαζόμε-νοι δεν έχουμε κανένα όφελος να «προσαρμόσουμε» τις ανάγκες μας στην κερδοφορία των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων και θα αντιπαλέψουμε όσους υπηρετούν τέτοιες πολιτικές και τέτοιες απόψεις.

Αθήνα, 14/9/2022
Το Γραφείο Τύπου

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑΣ

Το Δ.Σ του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ εκφράζει την συμπαράστασή του, στους εργαζόμενους του εργοστασίου της «Μαλαματίνας».

Καταδικάζει τη συκοφαντία και την καταστολή από εργοδοσία - κυβέρνηση σε βάρος των απεργών.

Απαιτούμε από εργοδοσία και κυβέρνηση να σταματήσουν άμεσα κάθε ενέργεια σε βάρος των εργαζομένων και να ικανοποιήσουν τα δίκαια αιτήματά τους.

Αθήνα, 31/08/2022
Το Γραφείο Τύπου

ΚΑΛΕΣΜΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ καλεί τα μέλη του να πάρουν μέρος στις κινη-τοποιήσεις που οργανώνουν σωματεία και φορείς στην Αττική για την ακρίβεια.

Την Τρίτη 13/9 στις 7.00 το απόγευμα στα κεντρικά Γραφεία των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας στην Αθήνα με σύνθημα **«Ρεύμα φτηνό για όλον το λαό».**

Την Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου στις 7.00 το απόγευμα στο Υπουρ-γείο Οικονομικών για την **προστασία του εισοδήματος.**

Αθήνα, 12/9/2022
Το Γραφείο Τύπου

ΑΠΟΝΟΜΗ ΗΘΙΚΩΝ ΕΠΑΙΝΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΔΕΔΔΗΕ

Απονομή ηθικών επαίνων και δώρων των παιδιών εργαζομέ-νων και συνταξιούχων του ΔΕΔΔΗΕ της Επιχείρησης που διακρί-θηκαν στις σπουδές τους κατά το Σχολικό και Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Το πλήρες κείμενο είναι αναρτημένο στο site του Συλλόγου.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΡΕΥΜΑ

Οι νέες χρεώσεις στο τιμολόγιο του ηλεκτρικού ρεύματος, μαζί με το νέο κύμα ακρίβειας, οδηγούν τα λαϊκά νοικοκυριά σε από-γνωση.

Τα μέτρα επιδότησης που ανακοίνωσε η κυβέρνηση δεν αντι-μετωπίζουν τις αιτίες της ενεργειακής φτώχειας και ουσιαστικά τα χρήματα βγαίνουν από την τσέπη των λαϊκών νοικοκυριών, ως φορολογούμενων και καταλήγουν στις τσέπες των Ομίλων Ενέρ-γειας, που βλέπουν τα κέρδη τους να γιγαντώνονται.

Για να ανακουφιστούν τα λαϊκά νοικοκυριά απαιτείται:

- Πραγματική κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής και των φόρων
- Πλαφόν στην τιμή ρεύματος
- Κανένα σπίτι χωρίς ρεύμα

Αθήνα 24/8/2022
Το Γραφείο Τύπου

Για την απόφαση του ΣτΕ για τα αναδρομικά του 11μηνου από 6/2015 έως 5/2016.

Δημοσιεύτηκε πρόσφατα άλλη μια απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας (ΣτΕ Ολομέλεια 1403-7/2022) για τα αναδρομικά των συνταξιούχων από τις περικοπές των νόμων 4051/2012 και 4093/2012 (συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ-ΝΔ).

Οι περικοπές αυτές το 2015 είχαν κριθεί αντισυνταγματικές (ΣτΕ Ολομέλεια 2287-2288/2015), με πρόφαση όμως το δημοσιο-νομικό κόστος, δεν αναγνωρίστηκε αναδρομικότητα της οφειλής.

Το πλήρες κείμενο είναι αναρτημένο στο site του Συλλόγου.

Αθήνα 24/8/2022
Το Γραφείο Τύπου

Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών - Αιμοπεταλιοδοτών
“Σταγόνα Ελπίδας”
(Μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών)
email: stagelpidas@gmail.com

Προς: ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ
Κοζάνη Ημερομηνία: 22/09/2022

Σύλλογος
Εθελοντών
Αιμοδοτών
Αιμοπεταλιοδοτών
“Σταγόνα Ελπίδας”

Διοικητικό
Συμβούλιο

*

Αριθμός εγγραφής στο
βιβλίο αναγνωρισμένων
Σωματείων Πρωτοδικεί-
ου Κοζάνης:
2808/18.07.2014

*

Αρ. Μητρώου
Ε.Μ.Α. 11132

*

ΑΦΜ :997310098

Θέμα Εθελοντική Αιμοδοσία

Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Αιμοπεταλιοδοτών Σταγόνα Ελπίδας, όνομα συνώνυμο της προσφοράς αίματος και αιμοπεταλίων.

Ο σύλλογός μας ήταν ανάγκη να δημιουργηθεί γιατί οι Ανθρώπινες ανάγκες σε όσους έχουν ανάγκη από αίμα έχουν να κάνουν με τον Άνθρωπο αφού δεν μπορεί να παραχθεί από την βιομηχανία. Έτσι κάναμε τον σύλλογο και με την βοήθεια των Εθελοντών μπορούμε να δίνουμε τακτικά αίμα και αιμοπετάλια. Εθελοντής αιμοδότης μπορεί να γίνει όποιος είναι σε ηλικία από 18 έως 65 ετών.

Η χώρα μας χρειάζεται περίπου 600 χιλιάδες μονάδες αίματος τον χρόνο για όλες τις ανάγκες. Δεν καταφέραμε να συγκεντρώσουμε ποτέ αυτόν το μαγικό αριθμό γιατί και γίνεται εισαγωγή από άλλες χώρες. Αυτή η ενέργεια αποτελεί ντροπή για όλους μας.

Η Σταγόνα ελπίδας μέλος της ΠΟΣΕΑ μαζί με όλους τους συλλόγους μέλη της Ομοσπονδίας μας μέσα από δράσεις προσέλευσης, από οργανωμένες αιμοδοσίες σε Νοσοκομεία αλλά και σε χώρους όπως αγροτικά ιατρεία, πολιτιστικούς συλλόγους, κοινότητες, αθλητικά σωματεία και όπου υπάρχει διάθεση για συνεργασία, ακόμη και σε απομακρυσμένα χωριά οργανώνουμε εξορμήσεις με σκοπό την εθελοντική προσφορά αίματος.

Την διαχείριση των μονάδων αίματος την έχει το νοσοκομείο που συμμετέχει.

Το αίμα έχει διάρκεια ζωής περίπου 35 μέρες ενώ τα αιμοπετάλια 5 μέρες. Το αίμα χρειάζεται για επεμβάσεις, για χρόνιες παθήσεις, για έκτακτα όπως τα εργατικά ατυχήματα, τα τροχαία ατυχήματα και αλλού.

Τα πολυμεταγγιζόμενα άτομα, όπως οι Θαλασσαιμικοί (Μεσογειακή αναιμία) χρειάζονται κάθε 10 μέρες περίπου 1 μονάδα αίμα όσο είναι δυνατόν <φρέσκο> για να έχουν μια καλή ποιότητα ζωής. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να γίνεται συλλογή κάθε μέρα και όχι πχ 100 μονάδες σε μία ημέρα.

Στόχος της ΠΟΣΕΑ και των συλλόγων μελών είναι να γίνονται πολλές εξορμήσεις για την τακτική συλλογή αίματος για το λόγο ότι πρέπει πάντα να υπάρχουν φρέσκες και επαρκείς ποσότητες.

Η ΠΟΣΕΑ ποτέ δεν ήταν κρατικοδίαιτη, ποτέ δεν είχε την βοήθεια από την πολιτεία παρά τις ανάγκες της και στηρίζεται στις χορηγίες των μελών, των εταιριών, των σωματείων, όπως ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ που μας πλήρωσε 2 φορές την ασφάλεια της κινητής μονάδας αιμοδοσίας, ενός οργανωμένου κλειστού φορτηγού που τελικά ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΣΑΜΕ ΝΑ ΚΡΑΤΗΣΟΥΜΕ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, λόγω των πολλών εξόδων που είχε (ΚΤΕΟ, ασφάλεια, καύσιμα, συντήρηση) κτλ κτλ παρά το ότι ο Σύλλογος χρειάζεται μηχανοργάνωση, ενοίκιο, ρεύμα, τηλέφωνο για να μπορεί να οργανώσει όλες αυτές τις δράσεις εθελοντικής αιμοδοσίας.

Η ομοσπονδία και οι σύλλογοι μέλη κάθε χρόνο από το 2002 κάνουμε Λαμπαδηδρομίες με σκοπό την διάδοση της ιδέας της εθελοντικής αιμοδοσίας που ξεκινάει από μια διαφορετική πόλη κάθε φορά και διασχίζει όλη την Ελλάδα με στόχο την ενημέρωση.

Στις συνελεύσεις μας συζητάμε, αναλύουμε και αποφασίζουμε λύσεις, όσο είναι εφικτές να τις διαδώσουμε στους συλλόγους μέλη και αυτοί στην τοπική κοινωνία μέχρι να έχουμε ΚΑΘΕ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΑΙΜΟΔΟΤΗ γιατί μπορεί να υπάρχουν μικρά παιδιά, μεγάλοι γονείς σε κάθε σπίτι που δεν μπορούν να αιμοδοτήσουν αλλά υπάρχουν και υγιείς, όπως παιδιά, εγγόνια που μπορούν να δίνουν αίμα ή και αιμοπετάλια για όσους έχουν ανάγκη.

Δεν ξεχνάμε το Αίμα σώζει ζωές, κανένας δεν πρέπει να μένει μόνος του.
Δίνουμε Αίμα Έτσι Απλά. Είναι στο Χέρι μας.

Βόμβας Κωνσταντίνος
Μέλος ΔΣ της ΠΟΣΕΑ
Μέλος του συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών Αιμοπεταλιοδοτών
Σταγόνα Ελπίδας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ Ε' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
e-ΕΦΚΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ Ε' ΑΠΟΝΟΜΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΓΗΡΑΤΟΣ & ΘΑΝΑΤΟΥ

Αριθμός Πρωτοκόλλου : 004786
Ημερομηνία : 15.09.2022
Βαθμός Προτεραιότητας:

Ταχ.Δ/ση : Μυλλέρου 13
Τ.Κ. : 104 36 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. ΡΙΣΒΑΣ
Τηλέφωνο : 210 5221463
E-mail : krisvas@efka.gov.gr

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ ΠΑΕΙ ΘΕΑΤΡΟ

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ συνεχίζοντας την πολιτιστική δραστηριότητά του θα παρακολουθήσει την θεατρική παράσταση «Προμηθέας Δεσμώτης» του Αισχύλου στο Βεάκειο Θέατρο Πειραιά, την Τρίτη 13/9/2022.

Για τη μεταφορά μας στο θέατρο θα υπάρχει πούλμαν.

Τιμή συμμετοχής 7 ευρώ.

Δηλώσεις συμμετοχής στα τηλέφωνα του Συλλόγου 2105249317 και 2105232602 μέχρι 7/9/2022.

Αθήνα 24/8/2022
Η Πολιτιστική Επιτροπή

ΠΡΟΣ : - ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΟΥΣ 11-15
ΑΘΗΝΑ
Υπόψη Κου ΤΣΙΡΚΑ Π.
ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΘΕΜΑ : Αποκατάσταση κλιματιστικών .

Με αφορμή την σχετική προσφορά του Συλλόγου σας για την αποκατάσταση των βλαβών στις μονάδες κλιματιστικών του κτιρίου της Μυλλέρου 13, η Ε' Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων, εκ μέρους όλων των υπηρετούντων συναδέλφων, θα θέλαμε να σας εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για την αμέριστη και έμπρακτη συμπαράστασή σας και υποβολή στο έργο μας.

Διατελώντας πάντα μετά Τιμής .

Με εκτίμηση
Ο Δ/ΝΤΗΣ
Ε' ΑΠΟΝΟΜΩΝ

ΚΩΝ. ΡΙΣΒΑΣ

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφείο Προϊσταμένου Διεύθυνσης

ΕΞΩΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ

Σύμφωνα με τελευταία απόφαση του e-ΕΦΚΑ σε ό,τι αφορά τη χορήγηση των κοινωνικών επιδομάτων (εξωδρυματικό, παραπληγικό κλπ.) στους ασφαλισμένους του πρώην ΤΑΠ-ΔΕΗ, συνταξιούχους και εργαζόμενους, η διαδικασία και η απονομή πλέον θα γίνεται μέσω του αρμόδιου τμήματος Απονομής Συντάξεων στη Μυλλέρου 13. Δηλ. για να πάρει ο δικαιούχος το επίδομα πρέπει να τον παραπέμψει το αρμόδιο Τμήμα στο ΚΕΠΑ και στη συνέχεια αφού πάρει την απόφαση να την καταθέσει στον Τομέα Απονομής Συντάξεων στη Μυλλέρου για την απονομή του Επιδόματος.

Συγκεκριμένα:

1. Ο ασφαλισμένος (συνταξιούχος ή εργαζόμενος) με ασθένεια η οποία δικαιολογεί το επίδομα, πρέπει να απευθυνθεί στη Μυλλέρου 13, στη Γραμματεία τηλ. 2105273834 και 2105273823 ΦΑΞ 2105230731, ώστε να κάνει αίτηση για την παραπομπή του στο ΚΕΠΑ και να ενημερωθεί για τα δικαιολογητικά που χρειάζονται.

Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις που ο ασθενής είναι έμμεσο μέλος (σύζυγος, τέκνα).

Όταν παραλάβει το παραπεμπτικό τότε ηλεκτρονικά (e-ΕΦΚΑ/Ηλεκτρονικές υπηρεσίες/Συνταξιούχου/Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες ΚΕ.ΠΑ) «κλείνει» ραντεβού στο ΚΕΠΑ της περιοχής του.

Αφού εκδοθεί η απόφαση του ΚΕΠΑ, τότε πάλι στην ίδια Διεύθυνση ενημερώνει τηλεφωνικά ή με ΦΑΞ για την έκδοσή της και αναμένει την πληρωμή του. Δεν χρειάζεται κάποια άλλη ενέργεια από μέρους του και την διαδικασία την αναλαμβάνει το Τμήμα με τον ορισθέντα υπεύθυνο.

2. Αν κάποιος ασφαλισμένος έχει απευθυνθεί με δική του πρωτοβουλία στο ΚΕΠΑ και έχει λάβει την απόφαση που δικαιολογεί τη χορήγηση αντίστοιχου επιδόματος, πρέπει να επικοινωνήσει με το Τμήμα Απονομής Συντάξεων για να παραλάβει την αίτηση που πρέπει να υποβάλει, ώστε να κινηθεί η διαδικασία της καταβολής του.

3. Συνταξιούχος με αναπηρική σύνταξη σε περίπτωση που μετέπειτα ασθενήσει ο ίδιος ή έμμεσο μέλος, με ασθένεια που δικαιολογεί το επίδομα, απευθύνεται στην ΣΤ΄ Διεύθυνση απονομής Συντάξεων Αναπηρίας, Αχαρνών 27, Αθήνα, ΤΚ 10439 και στα τηλέφωνα 2132169418 και 2132169417.

Ο Σύλλογος είναι σε επαφή με τον Υπεύθυνο του Τμήματος και για κάθε διευκρινιστική ερώτηση, είμαστε στη διάθεσή σας.

Επίσης σας ενημερώνουμε ότι η ανακοίνωση αυτή έχει αναρτηθεί στο σάιτ του Συλλόγου (pasas-deh.gr) μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία μπορείτε να τα εκτυπώσετε.

Αθήνα, 27/9/22

Το Γραφείο Τύπου

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΜΕΛΩΝ

Δικαίωμα ασφάλισης στον ασφαλιστικό φορέα του πατέρα ή της μητέρας, έχουν όλα τα τέκνα καθώς και ο/η σύζυγος που δεν εργάζεται.

Τα δικαιολογητικά που χρειάζονται για την εγγραφή των έμμεσων μελών (σύζυγος - τέκνα) είναι:

1. ΑΜΚΑ

(για όλα τα προς εγγραφή έμμεσα μέλη, σύζυγο ή τέκνα)

2. Ληξιαρχική πράξη γάμου (αν πρόκειται για τη σύζυγο)

3. Ληξιαρχική πράξη γέννησης (για τα τέκνα)

4. Φωτοτυπία Αστυνομικής ταυτότητας (για τη σύζυγο)

5. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης

6. Υπεύθυνη Δήλωση του άμεσα ασφαλισμένου ότι δέχεται την εγγραφή του/της συζύγου του και ότι αυτός/ή είναι άνεργος/η. Όταν πρόκειται για τα τέκνα, Υπεύθυνη Δήλωση του γονέα ότι δέχεται την εγγραφή του τέκνου και ότι δεν είναι ασφαλισμένος/η σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

7. Εκκαθαριστικό εφορίας του προηγούμενου έτους

Σε περίπτωση που κάποιο τέκνο ξεκινήσει να εργάζεται, τότε πρέπει να διαγραφεί από το Ταμείο του πατέρα ή της μητέρας του, ώστε να εγγραφεί στον φορέα που ανήκει η εργασία του. Γι' αυτό πρέπει να υποβάλλει αίτηση διαγραφής προσκομίζοντας αντίγραφο των μέχρι τότε ενσήμων που έχει πραγματοποιήσει. Αφού λάβει τη βεβαίωση τότε εγγράφεται στο νέο ασφαλιστικό του φορέα.

Ιδιαίτερα για τα τέκνα που σπουδάζουν χρειάζεται -όπως και παλιά- να προσκομίζεται πιστοποιητικό σπουδών μέχρι την ηλικία των 24 ετών και αν συνεχίζουν μέχρι την καταληκτική των 26 ετών ηλικία.

Ο λόγος που απαιτούνται τα δικαιολογητικά σπουδών είναι για να διαπιστώσει ο e-ΕΦΚΑ ότι είναι ήδη καταχωρημένα, ισχύουν οι σπουδές του και να «τρέξει» την αυτόματη ενημέρωση στα πληροφοριακά του συστήματα, όπως κάνει κάθε χρόνο στις 28 του Φεβρουαρίου, για όλα τα έμμεσα μέλη.

Το σημείο κατάθεσης άλλαξε από 1-12-2020 με απόφαση του ΕΦΚΑ. Οι παραπάνω ενέργειες πρέπει να διενεργούνται στα κατά τόπο διαμονής καταστήματα του ΕΦΚΑ, π.χ αυτός που κατοικεί στο Αγρίνιο στο κατάστημα Αγρινίου.

Σε περίπτωση που κάποιο έμμεσο μέλος δεν εμφανίζεται σαν ασφαλισμένο, απευθυνόμαστε στα κατά τόπους Καταστήματα του ΕΦΚΑ.

Στο σημείο αυτό σας κάνουμε γνωστό ότι από 16-5-2016 παύουν να ισχύουν τα οικογενειακά επιδόματα και τα επιδόματα τέκνων. Αυτό θα το διαπιστώσετε στον επανυπολογισμό της σύνταξής σας όπου υπάρχει μόνο η εθνική σύνταξη, η ανταποδοτική και η προσωπική διαφορά (θετική ή αρνητική).

Για τις παραπάνω περιπτώσεις μπορούμε επίσης να υποβάλλουμε τα δικαιολογητικά και στη νέα πλατφόρμα του e-ΕΦΚΑ στη διεύθυνση <https://www.efka.gov.gr/el> επιλέγοντας «ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ», ακολουθώντας τις οδηγίες και συμπληρώνοντας τα στοιχεία που μας ζητούνται.

Η αιματηρή καταστολή της μεγάλης απεργιακής συγκέντρωσης του 1923 στο Πασαλιμάνι

Το 1923 η Ελλάδα αντιμετωπίζει τρομακτικά οικονομικά και πολιτικά προβλήματα, σαν συνέπεια της Μικρασιατικής Καταστροφής του 1922.

Δεκάδες χιλιάδες ξεριζωμένοι πρόσφυγες, διασκορπισμένοι σε όλη την ελληνική επικράτεια, αντιμετωπίζουν ασύλληπτα προβλήματα, εξαθλιωμένοι, άστεγοι, ρακένδυτοι και εξαντλημένοι, μεγαλώνουν τις στρατιές των άνεργων που έχασαν τις δουλειές τους από τις μαζικές απολύσεις. Πολλές επιχειρήσεις κλείνουν εκβιάζοντας μείωση ημερομισθίων, ενώ συνεχίζονται οι μαζικές απολύσεις. Οι μεγαλοβιομήχανοι θεωρούν μεγάλη ευκαιρία την τραγωδία της ελληνικής κοινωνίας για να χτυπήσουν μισθούς και ωράριο.

Το μεγάλο κεφάλαιο με τη συνεργασία της Κυβέρνησης Πλαστήρα – Γονατά, κλιμακώνει την επίθεση: Η ανεργία γιγαντώνεται, τα μεροκάματα μειώνονται κατά 25 – 30%, απολύονται όσοι εργαζόμενοι δεν δέχονται τις μειώσεις των μισθών τους, οι εργοδότες απαιτούν την κατάργηση του νόμου 2112/20 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως ιδιωτικών υπαλλήλων», που απαγόρευε τις απολύσεις χωρίς αποζημίωση.

Μετά την άρνηση της Κυβέρνησης στα αιτήματα της Πρωτομαγιάτικης συγκέντρωσης του 1923 στον Ρέντη για αύξηση με βάση τη μεταλλική δραχμή, εφαρμογή του 8ωρου και δημιουργία Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας, ακολούθησαν μια σειρά γεγονότα μέχρι τη συγκέντρωση στο Πασαλιμάνι όπως: μαζικές απολύσεις εργαζομένων, αποφάσεις τριμερούς επιτροπής για μειώσεις ημερομισθίων, απεργία των εργατών στο Λαύριο αρχές Ιούλη, αναστολή του νόμου 2112 στις 4 Ιούλη από την Κυβέρνηση, απεργία των μυληργατών του Πειραιά στις 9 Αυγούστου που επεκτάθηκε στην Ομοσπονδία και τα Σωματεία επισιτισμού στις υπόλοιπες πόλεις, απεργία των ναυτεργατών στις 17 Αυγούστου και των φορτοεκφορτωτών την ίδια μέρα με το λιμάνι του Πειραιά να παραλύει.

Στις 19 Αυγούστου συλλαμβάνονται μέλη της διοίκησης της Ναυτεργατικής Ομοσπονδίας και το Εργατικό Κέντρο Πειραιά αποφασίζει πανεργατική απεργία.

Στις 20 Αυγούστου απεργούν ηλεκτροτεχνίτες, σιδηροδρομικοί του ηλεκτρικού, τροχιοδρομικοί, καπνεργάτες, εργάτες Τύπου, εργάτες του Τελωνείου. Η κυβέρνηση καλεί απεργοσπαστές απ' το στρατό και την αστυνομία. Όλα τα αστυνομικά τμήματα και οι φυλακές γεμίζουν με απεργούς. Περίπου 200 ναυτοθερμαστές για να τουςβάλουν να δουλέψουν υποχρεωτικά. Τα πληρώματα πλοίων με ξένη σημαία που καταπλέουν στον Πειραιά δηλώνουν την υποστήριξή τους στην απεργία.

Την ίδια μέρα η κυβέρνηση δημοσιοποιεί την 20444/20.08.23 απόφασή της με την οποία, κατά παρέκκλιση του άρθρου 11 του Συντάγματος, αποφασίζει τη διάλυση των αναγνωρισμένων εργατικών σωματείων!

Η ΓΣΕΕ δηλώνει ότι επεκτείνει τις απεργίες σ' ολόκληρη τη χώρα, ενώ στον Πειραιά πραγματοποιείται σύσκεψη του Εργατικού

Κέντρου Πειραιά, της Ναυτικής Ομοσπονδίας και των Ομοσπονδιών Σιδηροδρομικών, Ηλεκτροκινήσεως, Επισιτισμού και της ΓΣΕΕ.

Τα κύρια αιτήματα της απεργίας είναι: Σταθεροποίηση των ημερομισθίων με βάση τον τιμάριθμο. Μέτρα κατά της ακρίβειας και της αισχροκέρειας. Απόλυση κρατούμενων απεργών. Κατάργηση της λογοκρισίας επί των εργατικών ζητημάτων. Απαγόρευση της εξαγωγής ανεπεξέργαστων καπνών και άλλα. Απ' όλη την Ελλάδα φτάνουν τηλεγραφήματα για συμμετοχή στην απεργία της ΓΣΕΕ.

Ο Γ. Παπανδρέου, Υπ. Εσωτερικών τότε της κυβέρνησης Γονατά, δήλωνε στους εκπροσώπους της ΓΣΕΕ και της Καπνεργατικής Ομοσπονδίας, που τον επισκέφθηκαν λίγες μέρες πριν την καταστολή:

«– Κύριοι, η εβδομάδα αυτή είναι η Εβδομάδα των Παθών για σας. Γενική Απεργία ίσον Επανάστασις! Και η Επανάστασις καταστέλλεται διά της βίας».

21 Αυγούστου: Εφημερίδες δεν βγαίνουν. Σε επιτροπή εργατών ο Πλαστήρας δηλώνει πως δε δέχεται συζήτηση με απεργούς. Ο Πειραιάς μπλοκάρει με στρατό και μηχανοκίνητα. Τα αρχεία των εργατικών σωματείων κατάσχονται. Ομάδες εργατών κυνηγιούνται στους δρόμους των συνοικιών του Πειραιά απ' τις αστυνομικές περιπόλους. Σκορπούν και ξανασμίγουν σε μικρότερες ομάδες, προσπαθώντας να συγκεντρωθούν στην πλατεία του Δημοτικού Θεάτρου. Οι ναυτεργάτες έχουν ορίσει συγκέντρωση στα γραφεία της Ναυτικής Ομοσπονδίας. Αποσπάσματα του Α' Σώματος Στρατού παίρνουν θέσεις μάχης. Βγαίνουν στους δρόμους τανκς. Αντί-εξ νερού της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας πιάνουν δουλειά σε βάρος των εργατών. Κάπου ακούγεται να κροταλίζει ένα πολυβόλο.

22 Αυγούστου: Οι απεργοί σπάζουν τις στρατιωτικές ζώνες και ξεχύνονται στο Πασαλιμάνι. «Κάτω η κυβέρνηση των εργοδοτών!», «Αφοπλίστε τους τρομοκράτες!». Σφυρίζουν οι σφαίρες ανάμεσα στους εργάτες. Σκοτώνονται τρεις.

23 Αυγούστου: Στην πλατεία Πασαλιμανιού πραγματοποιείται μεγάλη πανεργατική συγκέντρωση από τη ΓΣΕΕ και το ΕΚ Πειραιά. Η κυβέρνηση, έντρομη, δίνει εντολή να χτυπηθούν οι απεργοί. Στρατός και αστυνομία επιτίθενται με σφοδρότητα στους συγκεντρωμένους. Απολογισμός: 11 νεκροί εργάτες, 100 τραυματίες, 500 περίπου συλληφθέντες.

Η άγρια καταστολή της απεργίας, αλλά και τα γεγονότα που ακολούθησαν οδήγησαν στην ωρίμανση και βοήθησαν στην ταξική συνειδητοποίηση ενός μεγάλου μέρους του προλεταριάτου. Ανάμεσά τους μια σημαντικά μεγάλη μάζα εξαθλιωμένων προσφύγων που η απελπισία τους ανάγκαζε να δουλεύουν με οποιουσδήποτε όρους και χρησιμοποιήθηκαν πλατιά σαν αστείρευτη πηγή απεργοσπαστών. Πρόσφυγες που γρήγορα αφυπνίστηκαν και βρέθηκαν στη πρώτη γραμμή των αγώνων του λαού μας.

Μορφωτικές δραστηριότητες

Συνεχίζονται τα μαθήματα Ζωγραφικής και Κεραμικής στο Σύλλογό μας που πλαισιώνονται από πρακτική άσκηση και θεωρία.

Πέρσι σε θεωρητικό επίπεδο έγινε εκτενής αναφορά για τα κινήματα ζωγραφικής, όπως ο ρεαλισμός και σοσιαλιστικός ρεαλισμός, ο σουρεαλισμός, ο ιμπρεσιονισμός και ο εξπρεσιονισμός.

Σε αυτήν τη στήλη θα φιλοξενηθούν ξεχωριστά αντίστοιχα κείμενα των παραπάνω ρευμάτων της ιστορίας της τέχνης.

Θα ξεκινήσουμε με το ρεαλισμό.

Η ρεαλιστική ζωγραφική αντικαθιστά τις ιδεαλιστικές εικόνες της παραδοσιακής τέχνης με γεγονότα της πραγματικής ζωής, δίνοντας προτεραιότητα στην απεικόνιση της καθημερινής ζωής. Αυτό οφείλεται στην κοινωνική και ιδεολογική ευαισθησία προς τις κατώτερες τάξεις και τα αριστερά κινήματα.

Ο Ρεαλισμός ως κίνημα και στυλ πρέπει να διαχωριστεί από τον όρο «ρεαλισμό» ο οποίος περιγράφει την ακριβή, λεπτομερή και συγκεκριμένη αναπαράσταση στην τέχνη της οπτικής εμφάνισης τοπίων ή αντικειμένων. Ο Ρεαλισμός με την πιο πρόσφατη έννοιά του αποκαλείται και νατουραλισμός ή μμητισμός και αποφεύγει κάθε είδους επιτήδευση. Παρ' όλα αυτά αυτός ο «ρεαλισμός» χρησιμοποιείται συχνά για να απεικονίσει, για παράδειγμα, αγέλους με φτερά κάτι το οποίο δεν προέρχεται από πραγματικό ερέθισμα για τον καλλιτέχνη. Παρομοίως, τον 19ο αιώνα οι Ρεαλιστές ζωγράφοι, όπως ο Κουρμπέ, δεν φημίζονται για την ακριβή και προσεκτική αναπαράσταση των θεμάτων. Την εποχή του Κουρμπέ αυτό ήταν περισσότερο χαρακτηριστικό της Ακαδημαϊκής ζωγραφικής η οποία πολύ συχνά αναπαριστούσε με προσοχή και ακρίβεια σκηνές που ήταν τεχνητές ή φανταστικές. Ουσιαστικά είναι η επιλογή και η μεταχείριση του θέματος που καθορίζουν τον Ρεαλισμό σαν κίνημα στη ζωγραφική παρά η προσεκτική απεικόνιση των

Gustave Courbet 1819 – 1877
"Ο απελπισμένος άνθρωπος"

οπτικών ερεθισμάτων. Επίσης, και οι άλλες ορολογίες όπως ο νατουραλισμός δεν αποφεύγουν τις ασάφειες παρά το γεγονός ότι η διαφοροποίηση μεταξύ «ρεαλιστικού» και «ρεαλισμού» είναι συχνά πολύ χρήσιμη. Γενικά, οι Ρεαλιστές απεικόνιζαν καθημερινά θέματα και καταστάσεις της σύγχρονης ζωής καθώς και ανθρώπους όλων των κοινωνικών τάξεων. Συγχρόνως, ο Κλασικός ιδεαλισμός και ο Ρομαντικός συναισθηματισμός και το δράμα αποφεύγονταν, ενώ οτιδήποτε άσχημο δεν ωραιοποιούνταν ή εξομαλύνονταν. Ο Κοινωνικός ρεαλισμός δίνει έμφαση στην απεικόνιση της εργατικής τάξης και της συμπεριφέρεται με την ίδια σοβαρότητα όπως σε άλλες κοινωνικές τάξεις στην τέχνη αποδιώχνοντας στοιχεία ηρωισμού ή συναισθηματισμού.

Μικρά δείγματα της προσπάθειας των συναδέλφων που συμμετέχουν.

Αποχαιρετισμός στο μεγάλο θεατράνθρωπο και αγωνιστή Κώστα Καζάκο

Στις 13 Σεπτέμβρη του 2022 έφυγε ο σπουδαίος αγωνιστής, ηθοποιός και σκηνοθέτης Κώστας Καζάκος, που υπηρέτησε για σχεδόν 70 χρόνια το θέατρο και μέσα από αυτό τον ίδιο το λαό. Ο Κώστας Καζάκος γεννήθηκε το 1935 στον Πύργο Ηλείας. Στα 13 του χρόνια, όταν ο πατέρας του είχε σταλεί εξορία, ανέβηκε με την οικογένειά του στην Αθήνα. Αποφοίτησε από τη Σχολή Σταυράκου και τη Δραματική Σχολή του Θεάτρου Κουν.

Επιβλητική μορφή του ελληνικού θεάτρου και με μεγάλη παρουσία στον κινηματογράφο. Βαθιά πολιτικοποιημένος από τα νεανικά του χρόνια, στάθηκε δίπλα στο ΚΚΕ, που από το 2007 έως και το 2012 το υπηρέτησε ως βουλευτής του.

Στα 100χρονα του ΚΚΕ είχε δηλώσει: **«Δεν φτάνει να είσαι σοφός, διανοούμενος, άνθρωπος των γραμμάτων, καλλιτέχνης, γιατρός, μηχανικός, δικηγόρος, αγρότης, εργάτης, φοιτητής. Χρειάζεται να είσαι κομμουνιστής. Ο κομμουνιστής είναι ορκισμένος εχθρός της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο».**

Η ιδεολογία του καθόριζε τη ζωή του και αυτό έβγαине αβίαστα και στη δουλειά του. Οι θεατρικές επιλογές και αργότερα οι σκηνοθετικές, είχαν ως αποτέλεσμα να απολαύσει ο λαός μας συγκλονιστικές παραστάσεις.

Ο πρώτος μεγάλος θεατρικός ρόλος του ήταν στον **«Κύκλο με την Κιμωλία»** του Μπρεχτ σε σκηνοθεσία του Κουν το 1957. Ακολούθησαν οι συμμετοχές του σε σπουδαία έργα του Καμπανέλλη, του Μίλερ, του Γκολντόνι, του Τένεσι Ουίλιαμς αλλά και σε έργα της αρχαίας δραματουργίας. Ενδεικτικά: **«Η μικρή μας πόλη»**, **«Η αυλή των θαυμάτων»**, **«Λοκαντιέρα»**, **«Διαμάντια και μπλουζ»**, **«Ποιος φοβάται την Βιρτζίνια Γούλφ»**, **«Ήταν όλοι τους παιδιά μου»**, **«Ανάκριση»**, **«Ο κύριος Πούντιλα και ο δούλος του ο Μάπτι»** κ.α., αλλά και στον κινηματογράφο όπως: **«Αρπαγή της Περσεφόνης»**,

«Ηλέκτρα», **«Κονσέρτο για πολυβόλα»**, **«Πανικός»**, **«Εν ονόματι του νόμου»**, **«Ο άνθρωπος με το γαρύφαλλο»** κ.α.

Ποιος δεν θυμάται την εμβληματική παράσταση **«Το μεγάλο μας τσίρκο»** του Ι. Καμπανέλλη που ανέβασε μαζί με την Τζένη Καρέζη την περίοδο της δικτατορίας και έγινε σταθμός της αντιδικτατορικής καλλιτεχνικής δημιουργίας με την υπέροχη μουσική του Σταύρου Ξαρχάκου και την ανεπανάληπτη φωνή του **«Αρχάγγελου της Κρήτης»** Νίκου Ξυλούρη.

Ποιος δεν θυμάται το **Δικαστήριο των Λαών** το 1999 στο Σύνταγμα για τον πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία. Τότε είχε απαντήσει στους απολογητές των ιμπεριαλιστικών εγκλημάτων που είχαν αντιδράσει για τη συμμετοχή του μαζί με άλλους καλλιτέχνες στην κινητοποίηση εκείνη: **«Ο ηθοποιός ασκείται να αντιλαμβάνεται όσο πιο ευαίσθητα μπορεί τις ανάγκες του κόσμου. Δεν παλεύει για την υστεροφημία του, αλλά για να ενεργοποιήσει τη συνείδηση του παρόντος. Εξασκούμαστε λοιπόν να συλλαμβάνουμε τις ανάγκες του κοινού και όταν τα πράγματα είναι ομαλά το κάνουμε μέσα από τα έργα που ανεβάζουμε. Όταν όμως το επιβάλλουν οι συγκυρίες είναι χρέος του ηθοποιού να βγει και στο δρόμο».**

Η τελευταία σπουδαία πράξη του και το τελευταίο χειροκρότημα στο μεγάλο μας ηθοποιό και αγωνιστή είναι για τη δωρεά του σώματός του στην Ιατρική Σχολή Αθηνών και στους φοιτητές για την εκπαίδευσή τους.

Υποκλινόμαστε στο μεγαλείο του.

Ειρήνη Παπά, η Ελληνίδα ηθοποιός του παγκόσμιου σινεμά

Σε ηλικία 96 ετών έφυγε από τη ζωή μια από τις σπουδαιότερες Ελληνίδες ηθοποιούς με διεθνή καριέρα. Λιτή, δωρική μορφή που ενσάρκωσε σημαντικούς γυναικείους ρόλους του θεάτρου και του κινηματογράφου.

Γεννήθηκε στις 3 Σεπτέμβρη του 1926 στο Χιλιμόδι Κορινθίας ως Ειρήνη Λελέκου και ήταν ένα από τα τέσσερα κορίτσια της οικογένειας. Τα περισσότερα χρόνια της ζωής της θα τα ζήσει στη Ρώμη.

Όταν ήταν 8 ετών, μαζί με την οικογένειά της εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Φοίτησε στη σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Πρωτοεμφανίστηκε στο θέατρο το 1945 στη Λυρική Σκηνή με το έργο **«Άνθρωποι-Άνθρωποι»** των Σακελλάρειου-Γιαννακοπούλου.

Το 1947 παντρεύεται τον σκηνοθέτη και ηθοποιό Άλκη Παππά. Παρόλο που χώρισαν μετά από 4 χρόνια, διατήρησε το επίθετό του, που έγραφε όμως με ένα «π» όπως έγινε γνωστή στο εξωτερικό ως **«Irena Papas»**.

Είχε πάρει μέρος σε περισσότερες από 80 ταινίες με γυρίσματα σε όλο τον κόσμο. Καθηλωτικές οι ερμηνείες της. Η τελευταία **«ζωντανή Καρυάτιδα»**, όπως την αποκάλεσε ο Αλέκος Σακελλάρειος, υπήρξε μία δυναμική γυναίκα με έντονη προσωπικότητα. **«Ποτέ δεν θέλησα να παίξω αισθησιακούς ρόλους ή ρόλους επιθυμητής γυναίκας. Αυτό που ήθελα πάντα είναι να παίξω εμένα, δηλαδή την ανεξάρτητη αγωνίστρια»** είχε δηλώσει για τους ρόλους που επέλεγε.

Τα θεατρικά και κινηματογραφικά έργα που πήρε μέρος, έγραψαν ιστορία. Τί να πρωτοθυμηθούμε: **Τα Κανόνια του Ναβαρόνε**, **Αλέξης Ζορμπάς**, **«Ζ»**, **Η λίμνη των στεναγμών**, **Αντιγόνη**, **Ηλέκτρα**, **Τρωάδες**, **Μήδεια**, **Γλυκιά πατρίδα**, **Χαμένοι άγγελοι**, **Ο Χριστός σταμάτησε στο Έμπολι**, **Το μαντολίνο του λοχαγού Κορέλι**, και άλλα.

Εκτός από το **Όσκαρ** που κέρδισε το 1969 για την ερμηνεία της στην ταινία **«Ζ»** του Κώστα Γαβρά, έχει λάβει πολλά σημαντικά βραβεία. Το 1995 τιμήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο με το παράσημο του Ταξιάρχου του Τάγματος του Φοίνικα.

Είχε συνεργαστεί επίσης με τον **Βαγγέλη Παπαθανασίου**, με τον οποίο δημιούργησαν δύο δίσκους, που κυκλοφόρησαν διεθνώς, τις **«Ωδές»** και τις **«Ραψωδίες»**.

Η μεγάλη μας ηθοποιός ζούσε τα τελευταία χρόνια στο Χιλιμόδι με προβλήματα υγείας, λόγω της ασθένειας Αλτσχάιμερ.

Πέθανε στις 14 Σεπτέμβρη του 2022 και κηδεύτηκε στον τόπο που γεννήθηκε.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Έργο του Α. Τάσσου "Το Κορίτσι με τα Μικρά Δέντρα" (1963)

Οι γυναίκες πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία

Ημπεριαλιστική εκστρατεία και η Μικρασιατική καταστροφή το 1922 έφερε στην Ελλάδα των 5 εκατομμυρίων κατοίκων, ενάμιση εκατομμύριο πρόσφυγες, δημιουργώντας τεράστιες ανακατατάξεις. Συγχρόνως όμως δημιουργήθηκαν και οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του νεαρού τότε εργατικού κινήματος στην Ελλάδα και του γυναικείου επίσης κινήματος.

Οι πρόσφυγες εντάχθηκαν μαζικά στην εργατική τάξη. Πολλοί πρόσφυγες αναγκάστηκαν να πωλούν πάμφθηνά την εργατική τους δύναμη για να ζήσουν. Στην έκδοση του Ιδρύματος έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδας (έκδοση 1993) διαβάζουμε χαρακτηριστικά ότι «δεκάδες πρόσφυγες στην Πάτρα αναζητούσαν οποιαδήποτε δουλειά έναντι οποιασδήποτε αμοιβής»!!

Μικρασιατικής καταγωγής ήταν και κάποιοι εργοστασιάρχες στη Νέα Ιωνία, στη Βόρειο Ελλάδα και αλλού. Αυτό δεν μετρίαζε όμως τους σκληρούς όρους εκμετάλλευσης των πρώην συντοπιτών τους εργατών. Η ταξική εκμετάλλευση σε γυναίκες και παιδιά πρόσφυγες ήταν ακόμη μεγαλύτερη, γιατί ήταν το πιο ευάλωτο κομμάτι στην εργοδοτική αυθαιρεσία.

Εκατοντάδες χιλιάδες γυναίκες πρόσφυγες προσπαθούν να επιβιώσουν στη νέα τους ζωή, με κάθε τρόπο.

Η **Μαρία Ιορδανίδου** στο βιβλίο της «**Σαν τα τρελά πουλιά**» αποτυπώνει με την ξεχωριστή λογοτεχνική της μάτια την πραγματικότητα που βίωναν οι γυναίκες πρόσφυγες: «*Μέσα σε πολλές παράγκες έχουν στηθεί μικροί πρόχειροι αργαλειοί, που υφαίνονται κουρελούδες. Άλλες γυναίκες είναι πεσμένες με τα μούτρα και κεντούν αριστουργήματα, άλλες πλέκουν, άλλες λείπουν στα μεροκάματα. Γέμισε η Αθήνα πλύστρες, καθαρίστριες, κάθε είδους άγια και τίμια χέρια για φτηνή δουλειά*».

Η πλειονότητα των γυναικών προσφύγων που εγκαταστάθηκαν στα αστικά κέντρα εργάστηκε στη βιομηχανία – βιοτεχνία, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό εργάστηκε ως υπηρετικό προσωπικό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί εντυπωσιακά στο 26% η συμμετοχή των γυναικών στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της Ελλάδας.

Οι γυναίκες της προσφυγιάς εργάζονταν σε άθλιες συνθήκες, πολλές ώρες και με χαμηλότερα μεροκάματα σε σχέση με τους άντρες συναδέλφους τους. Τα χαμηλά μεροκάματα ήταν ο λόγος να αλλάζουν συχνά χώρο δουλειάς και επάγγελμα. Κυριαρχούσε η ανειδίκευτη εργασία, η φτώχεια και η εξαθλίωση μαζί με το χαμηλό βαθμό συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργατριών. Οι βιομήχανοι τις χρησιμοποιούσαν απειλητικά και απέναντι στις κατακτήσεις των ανδρών. Γι' αυτό συχνά οι εργάτες με ανώριμη ταξική συνείδηση στρέφονταν, όχι ενάντια στους καπιταλιστές εργοδότες, αλλά ενάντια στις εργάτριες.

Η υφαντουργία ήταν σχεδόν «γυναικείος κλάδος». Οι περισσότερες γυναίκες πρόσφυγες στις πόλεις εντάχθηκαν ως ανειδίκευτες εργάτριες στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας, που γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη στη διάρκεια του μεσοπολέμου. Επίσης ο κλάδος της ταπητουργίας πριν την εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτος. Από το 1923 και μετά λειτούργησαν σε όλη την Ελλάδα περίπου 40 ταπητουργεία με προσωπικό κυρίως εργάτριες.

Η συνδικαλιστική οργάνωση των εργατριών και η ένταξή τους στους ταξικούς αγώνες αποδείχτηκε μία εξαιρετικά δύσκολη και συνθέτη υπόθεση.

Αφενός, γιατί πολλές εργαζόμενες γυναίκες απασχολούνταν ως προσωπικό υπηρεσίας, δουλειά που δεν ευνοούσε τη συνδικαλιστική δράση. Το ίδιο συνέβαινε και με πολλές γυναίκες που εργάζονταν στο ίδιο τους το σπίτι για λογαριασμό επιχειρήσεων. Αφετέρου, ένα μεγάλο μέρος των εργατριών ήταν ανήλικα κορίτσια, δίχως δικαίωμα ένταξης στα σωματεία. Στις δυσκολίες για την ένταξη των γυναικών στην ταξική πάλη πρέπει να συνυπολογίσουμε και τις ευθύνες των ίδιων των εργατικών Σωματείων, καθώς σε ορισμένα η εγγραφή γυναικών απαγορευόταν ή σε άλλα είχαν περιορισμένα δικαιώματα. Οι γυναίκες της προσφυγιάς είχαν να αντιμετωπίσουν ακόμη και προκαταλήψεις σε βάρος τους. Οι χαρακτηρισμοί «*σμουρνιά*» και «*παστρικιά*» έγιναν συνώνυμα της «*ζωηρής*» και «*ελευθεριάζουσας γυναικάς*», λόγω της «*ελευθέρης μετακίνησής τους στους κοινούς χώρους*»!!!

Παρά τις αρνητικές συνθήκες που ζουν οι γυναίκες πρόσφυγες, σημειώνονται αγωνιστικά ξεσπάσματα. Το Φλεβάρη του 1927 απεργούν οι εργάτριες στα ταπητουργεία της Νέας Ιωνίας, το Μάη του 1929 ξεκινούν πολυήμερες απεργιακές κινητοποιήσεις στα ταπητουργεία του Βύρωνα, της Νέας Ιωνίας και στους προσφυγικούς συνοικισμούς του Πειραιά.

Τον Ιούνη του 1933 περίπου 300 εργάτριες του εργοστασίου ΡΕΤΣΙΝΑ στον Πειραιά κατέβηκαν σε απεργία διεκδικώντας αυξήσεις και οκτάωρο στον κλάδο.

Σιγά-σιγά οι γυναίκες της προσφυγιάς συμμετέχουν όλο και πιο μαζικά στους αγώνες και συναντιούνται με τις προοδευτικές ιδέες. Η ουσιαστική συμμετοχή τους βέβαια ήρθε αργότερα στα χρόνια της κατοχής με τη μαζική ένταξή τους στις γραμμές του ΕΑΜ, της ΕΠΟΝ, της Εθνικής Αλληλεγγύης και του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Ο πυρήνας των γυναικών αγωνιστριών στην περίοδο του μεσοπολέμου είχε ανοίξει το δρόμο. Στην πορεία αναδείχθηκαν σπουδαίες μικρασιάτισσες συγγραφείς, δημοσιογράφοι και γυναίκες του πολιτισμού, που άφησαν το αποτύπωμά τους στις επόμενες γενιές μέσα από τα έργα τους: **Μαρία Ιορδανίδου, Διδώ Σωτηρίου, Έλλη Παππά, Ζωρζ Σαρρή, Ιφιγένεια Χρυσόχου, Δόμνα Σαμίου, Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου, Φιλίω Χαϊδεμένου** και άλλες.

Τα κοινωνικά στερεότυπα της εποχής εκείνης και οι διώξεις του αστικού κράτους δεν στάθηκαν εμπόδια στους αγώνες για τη χειραφέτηση και την ισοτιμία των γυναικών, που συνεχίζεται και σήμερα με διαφορετικούς όρους και σε διαφορετικές συνθήκες, μέχρι την κατάργηση της ταξικής εκμετάλλευσης και της φυλετικής καταπίεσης.

Προσφυγοπούλες υφαίνουν στον αργαλειό, 1924.
Συλλογή Π.Πουλίδη / Αρχείο ΕΡΤ.

ΧΙΛΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1973

Ήταν 11 Σεπτέμβρη 1973 όταν εκδηλώθηκε ένα από τα πιο αιματοβαμμένα φασιστικά πραξικοπήματα στην Ιστορία. Το πραξικόπημα στη Χιλή, με τη δολοφονία του εκλεγμένου Προέδρου Αλιέντε, την ανατροπή της κυβέρνησης Λαϊκής Ενότητας (όπου συμμετείχαν σοσιαλιστές, κομμουνιστές, αριστεροί, ριζοσπάστες, χριστιανοδημοκράτες) και την εγκατάσταση, από τις ΗΠΑ και τις πολυεθνικές, της χούντας του δικτάτορα Πινοσέτ.

Ήταν η αρχή μιας φρικαλέας επίθεσης-εξόντωσης εργαζομένων και νεολαίας, αφού χιλιάδες κομμουνιστές, αριστεροί και δημοκράτες οδηγήθηκαν στο Εθνικό Στάδιο του Σαντιάγκο, εκατοντάδες χιλιάδες δολοφονήθηκαν ύστερα από φρικτά βασανιστήρια κατά τις πρώτες μέρες αλλά και τη διάρκεια της χουντικής εξουσίας.

Με το πραξικόπημα η χώρα μετατράπηκε σε ένα πεδίο εφαρμογής του πιο συγνού νεοφιλελευθερισμού, χρησιμοποιήθηκε σαν πειραματόζωο για τις «συνταγές» του Μίλτος Φρίντμαν και του ΔΝΤ. Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής μετά από 10 χρόνια χούντας: η ανεργία εκτοξεύτηκε, οι μισθοί και οι συντάξεις καταρρέυσαν με το 40% των κατοίκων της χώρας να ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, ιδιωτικοποιήθηκε το σύστημα συνταξιοδότησης, ιδιωτικοποιήθηκαν εκατοντάδες κρατικές βιομηχανίες και τράπεζες κλπ.

Ελάχιστος είναι ο αριθμός των εγκληματιών του φασιστικού καθεστώτος που τιμωρήθηκαν. Μάλιστα το 2005, ένα χρόνο πριν το θάνατό του, το Ανώτατο Δικαστήριο της Χιλής αθώωσε τον Πινοσέτ για

τις μαζικές δολοφονίες και τα βασανιστήρια κατά τη 17χρονη χούντα του... Χιλιάδες υποθέσεις αγνοουμένων παραμένουν ανοιχτές!

Όμως ο ηρωικός αγώνας του λαού της Χιλής, η αυτοθυσία του Προέδρου Αλιέντε, οι δολοφονίες των υπερασπιστών της δημοκρατίας αλλά και της κοινωνικής απελευθέρωσης από τον ιμπεριαλισμό και τις πολυεθνικές, μας διδάσκει μια διαχρονική αλήθεια:

Αν επιλέξεις να διαχειριστείς και όχι να ανατρέψεις το σύστημα, αν επιλέξεις να διατηρήσεις, να συνδιαλλαγείς με τις υπάρχουσες κρατικές δομές και όχι να τις διαλύσεις και να τις ξανακτίσεις από το μηδέν, τότε αυτές οι δομές, που φτιάχτηκαν για να εδραιώνουν το σύστημα της εκμετάλλευσης και όχι για να υπηρετούν το λαό, με την εξουσία που εξακολουθούν να κατέχουν, θα χυμήξουν με τον πιο απάνθρωπο τρόπο πάνω στην κοινωνία.

Με την εκδήλωση του στρατιωτικού πραξικοπήματος στη Χιλή, ο Πάμπλο Νερούδα γράφει το ποίημα «Σατράπες». Λίγες μέρες αργότερα θα φύγει από τη ζωή...

«Νίξον, Φρέυ και Πινοσέτ
ως τώρα, ως τούτο τον πικρό
μήνα Σεπτέμβρη
του 1973,
με τον Μπορνταμπέρρι, τον Γκαρτσάτσου και τον Μπαντζέρ,
ύαινες αχόρταγες, τρωκτικά,
σιγοτρώνε τα λάβαρα, τα κατακτημένα
με τόσο αίμα, τόση φωτιά,
στα τσιφλίκια ποδοπατημένα,
διαβολικοί δραγουμιστές,
σατράπες, μύριες φορές πουλημένοι,

ξεπουλητάδες βαλτοί
από τους λύκους της Νέας Υόρκης.
Πεινασμένες για δολάρια μηχανές,
σημαδεμένοι από τα θύματα
των λαών που θυσιάσατε,
εκπορνευμένοι μικροπωλητές
ψωμιού και αέρα αμερικάνικου,
εγκληματικοί βούρκοι, συμμορίες
από μαστροπούς μπόσσηδες
δίχως άλλο νόμο απ' τα βασανιστήρια
και την πείνα, που μαστιγώνει τους λαούς».

ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ ΤΩΝ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥΣ

Σκάνδαλο Siemens, «μαύρα ταμεία» και μίζες. Χρηματισμός πολιτικών και στελεχών δημόσιων οργανισμών (ΟΤΕ) από τη γερμανική εταιρεία Siemens για συμβάσεις προμήθειας υλικών, υπηρεσιών και Συστημάτων στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο ζημιώθηκε κατά 2 δις ευρώ!!

Η υπόθεση ερευνάται από το 2008 τόσο από την Ελλάδα, όσο και από τη Γερμανία.

Τώρα το Πενταμελές Εφετείο Κακουργημάτων της Αθήνας αποφάσισε την αθώωση των 20 από τους 22 κατηγορούμενους και την παραγραφή των αδικημάτων, που έχουν τελεστεί μέχρι το 2002,

λόγω των χρονικών καθυστερήσεων (20ετία από την τέλεση των αδικημάτων) και λόγω του ότι δεν πείστηκε ότι πήραν χρήματα από τα μαύρα ταμεία της Siemens και πόσα!!

Μην ξεχνάμε επίσης το σκάνδαλο της πολυεθνικής Novartis στη φαρμακοβιομηχανία και τις αντίστοιχες πρακτικές που εφαρμόστηκαν.

Να συνειδητοποιήσουμε ότι, όσο υπάρχει το κοινωνικοοικονομικό σύστημα που λέγεται καπιταλισμός, θα υπάρχουν και θα πολλαπλασιάζονται παρόμοια σκάνδαλα. Ζημιωμένοι θα είναι οι λαοί και κερδισμένο το μεγάλο πολυεθνικό κεφάλαιο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΡΗΤΡΑΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Γιατί και πώς ο νέος μηχανισμός των «επιδοτούμενων» από την κυβέρνηση τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας που εφαρμόζεται από τον Ιούλιο του 2022, αποτελεί επί της ουσίας «επιδότηση» στην κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων.

Η κυβέρνηση «εισακούοντας» δήθεν τη λαϊκή αγανάκτηση και προκειμένου να μετριάσει την οργή της κοινωνίας, προχώρησε με διθυράμβους και τυμπανοκρουσίες στην κατάργηση της ληστικής ρήτρας αναπροσαρμογής από τις 8/7/2022 και μετά. Πράγματι η ρήτρα αναπροσαρμογής ήταν ο μηχανισμός μέσω του οποίου σε εκείνη τη φάση μετακυλιόνταν οι πανάκριβες τιμές των χρηματιστηρίων ενέργειας στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στη λαϊκή κατανάλωση. Οι πάροχοι ενέργειας εξασφάλιζαν σε κάθε περίπτωση την κερδοφορία τους, αφού οι πανάκριβες τιμές χρεώνονταν στα τιμολόγια και οι ίδιοι δεν αναλάμβαναν κανένα ρίσκο.

Πλέον η ρήτρα καταργήθηκε και στη θέση της «ντύθηκε ο Μανολιός και έβαλε τα ρούχα του αλλιώς» και μάλιστα τα νέα ρούχα του φαίνεται πως είναι και καλύτερα από τα παλιά. Πώς έγινε αυτό;

Πλέον οι πάροχοι οφείλουν να ανακοινώνουν πριν λήξει ο μήνας την τιμή που θα πουλάνε το ηλεκτρικό ρεύμα τον επόμενο μήνα. Υποχρεώνονται να δίνουν τιμές σταθερές, χωρίς μηχανισμούς αναπροσαρμογής και πάνω σε αυτές τις τιμές έρχεται η κυβέρνηση και επιδοτεί, μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης και του κρατικού προϋπολογισμού, μέρος αυτών των τιμολογίων. Πώς όμως καταλήγουν οι πάροχοι στα τιμολόγια που θα ανακοινώσουν; Πολύ απλά εκτιμούν το ενδεχόμενο κόστος που θα διαμορφωθεί και για να είναι 100% εξασφαλισμένοι ότι τα τιμολόγια τους θα καλύψουν σίγουρα το κόστος και θα είναι και κερδοφόρα, τελικά ανακοινώνουν πολύ ακριβές τιμές. Αυτές τις τιμές η κυβέρνηση τις επιδοτεί κατά 70% περίπου κατά μέσο όρο. Τελικά, αφού τα τιμολόγια τους οι πάροχοι τα έχουν έτσι και αλλιώς υπερκοστολογήσει, στην ουσία αυτό που συμβαίνει είναι ότι η κυβέρνηση έχει επιδοτήσει άμεσα το μεγαλύτερο μέρος της κερδοφορίας των παρόχων. Στον αντίποδα, ακόμα και με αυτήν

την επιδότηση, τα λαϊκά νοικοκυριά πληρώνουν σήμερα πιο ακριβά το ρεύμα σε σχέση με προηγούμενα χρόνια και μάλιστα σε συνθήκες γενικευμένης ακρίβειας.

Τα οικονομικά αποτελέσματα Α' εξαμήνου του 2022 οι εταιρείες στον κλάδο τα έχουν ανακοινώσει και τα κέρδη τους ήταν ασύλληπτα! Αναμένουμε με ενδιαφέρον λοιπόν να δούμε τί θα ανακοινώσουν για το Β' εξάμηνο του 2022. Δυστυχώς όμως δε θα μπορούμε να γελάσουμε, γιατί στον αντίποδα οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι θα δουν τα δικά τους έσοδα να μειώνονται ακόμα περισσότερο, εκτός και αν τους χαλάσουμε τα σχέδια και **μπροστά στην πανελλαδική-πανεργατική απεργία στις 9 Νοέμβρη** βγούμε όλοι στους δρόμους για να διεκδικήσουμε αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις, **κατάργηση του χρηματιστηρίου ενέργειας, μείωση του ΕΦΚ στα καύσιμα, ρεύμα φθινό για το λαό!**

Ο ηλεκτρονικός χαφιεδισμός που αντικατέστησε τον γραφικό χαφιεδισμό του περασμένου αιώνα

Με αφορμή την υπόθεση των υποκλοπών σε βάρος του Ν. Ανδρουλάκη, δημοσιογράφων, αλλά και ενός ολόκληρου πολιτικού κόμματος, του ΚΚΕ, ήρθε στην επιφάνεια το υπόβαθρο αυτού του σκανδάλου.

Η συνεδρίαση της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής όμως εξελίχθηκε σε μία επιχείρηση συγκαλύψης των υποκλοπών, αφού δεν αναδείχθηκαν οι ευθύνες των κυβερνήσεων που ενίσχυσαν και ενισχύουν το κράτος και τους μηχανισμούς του για τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου.

Ευρωπαϊκές οδηγίες και κανονισμοί, νόμοι και διακρατικές συμφωνίες αποτελούν όλο το πολυδαίδαλο θεσμικό πλαίσιο, που το έχουν διαμορφώσει και

το διατηρούν όλες, οι μέχρι τώρα κυβερνήσεις, ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ. Αυτό το πλαίσιο στρώνει το έδαφος για πρακτικές παρακολούθησης και παραβιάσεων του απορρήτου των επικοινωνιών.

Με βάση αυτό το πλαίσιο, ο καθένας μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να γίνει στόχος παρακολούθησης. Αρκεί μία απλή αίτηση κάποιας δημόσιας αρχής ή υπηρεσίας, συνήθως της ΕΥΠ ή της ΕΛΑΣ και μία τυπική εισαγγελική διαταγή για να στηθεί ο «ιστός της αράχνης». Και όποιος είναι υπό παρακολούθηση δεν θα το πληροφορηθεί ποτέ, αφού με πρόσφατο νόμο του 2021 της κυβέρνησης ΝΔ, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) δεν επιτρέπεται να ενημερώσει το θύμα της παρακολούθησης ούτε μετά τη λήξη της. Ο συνήθης λόγος που επικαλούνται οι διάφορες δημόσιες αρχές ή υπηρεσίες για τις υποκλοπές είναι «λόγοι Εθνικής ασφάλειας». Έτσι γίνεται άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και των προσωπικών δεδομένων.

Όμως ο λαός μας, οι εργαζόμενοι, η νεολαία, οι συνταξιούχοι, δεν πρέπει να δεχτούμε κανένα συμβιβασμό με τις υποκλοπές, τις παρακολουθήσεις, το φακέλωμα και το χαφιεδισμό.

Να απαιτήσουμε να γίνει πραγματική έρευνα για τις υποθέσεις αυτές και να αναδειχτούν οι ευθύνες. Με τον αγώνα μας να βάλουμε τέλος στους μηχανισμούς του κράτους που παρακολουθούν, καταστέλλουν και καταπιέζουν το λαό.

Πώς φτάσαμε στη Μικρασιατική Καταστροφή

Τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτέμβρη του 1922 η Μικρασιατική Εκστρατεία έφτανε στο τέλος της αφήνοντας πίσω χιλιάδες νεκρούς, τραυματίες, αγνοούμενους και εκατομμύρια ξεριζωμένους. Ποιοί ήταν οι παράγοντες, που συντέλεσαν σε αυτήν την ανείπωτη ανθρώπινη καταστροφή;

Στις αρχές του περασμένου αιώνα οι Έλληνες και Αρμένιοι έμποροι, βιομήχανοι και τραπεζίτες (δηλ. η ελληνική και η αρμένικη αστική τάξη), κατείχαν τη μερίδα του λέοντος στην οικονομία της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Ο.Α.), όπου οι απλοί εργαζόμενοι, χριστιανοί και μουσουλμάνοι, ζούσαν αρμονικά.

Τι άλλαξε λοιπόν;

1. Με το κίνημα των Νεότουρκων το 1908 η αναδυόμενη τουρκική αστική τάξη άρχισε να διεκδικεί την πρωτοκαθεδρία στο επίπεδο της πολιτικής και της οικονομικής εξουσίας. Έτσι, ξεκίνησε μια σύγκρουση, που αρχικά εκδηλώθηκε σαν οικονομικός πόλεμος (με καμπάνιες και μποϊκοτάζ εναντίον χριστιανικών επιχειρήσεων), σύντομα όμως έλαβε πιο βίαιες μορφές. Η απίστευτη αγριότητα των βαλκανικών πολέμων, με τις σφαγές, τις βίαιες εκτοπίσεις πληθυσμών κ.ο.κ. καθόρισαν και τη στάση της τουρκικής αστικής τάξης απέναντι στους μειονοτικούς πληθυσμούς της Ο.Α. (γενοκτονίες Αρμενίων, Ποντίων).

2. Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος υπήρξε κορύφωση των σφοδρότατων αντιθέσεων και ανταγωνισμών για τον έλεγχο και την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των αγορών τους. Ήταν ένας γενικευμένος ιμπεριαλιστικός πόλεμος, όπου η αστική τάξη κάθε κράτους συμμαχούσε με τον έναν ή τον άλλο αντίπαλο συνασπισμό, προκειμένου να αποσπάσει τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη.

Η Ελλάδα, με ταλαντεύσεις, μπήκε στο στρατόπεδο της Αντάντ (Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία κλπ). Η Ο.Α. συντάχθηκε με τις Κεντρικές Δυνάμεις: Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Βουλγαρία. Έτσι στο κουφάρι της ηττημένης Ο.Α. επιβλήθηκαν «ζώνες κατοχής» (γαλλική, αγγλική, ελληνική, ιταλική) και «δυνάμεις επιβολής της τάξης και της προστασίας των μειονοτικών πληθυσμών». Απώτερος βέβαια στόχος τους ήταν ο έλεγχος των πετρελαιοπηγών της Μέσης Ανατολής, της θαλάσσιας οδού από τον Εύξεινο Πόντο στο Αιγαίο και της Ευρασίας.

Την ίδια στιγμή οι «σύμμαχοι» υπόσχονταν στους λαούς της Ο.Α. «ελευθερία» και «ανεξαρτησία». Έτσι οι αραβικοί λαοί ξεσηκώθηκαν αλλά μετά τον πόλεμο οι περιοχές τους περιήλθαν στον έλεγχο της Βρετανίας και της Γαλλίας, ενώ οι όποιες αντιδράσεις τους πνίγηκαν στο αίμα!! Να πώς πραγματικά εννοούν οι ιμπεριαλιστές την «αυτοδιάθεση των εθνών», πώς αξιοποιούν τους μειονοτικούς ή καταπιεζόμενους λαούς μιας περιοχής για την προώθηση των δικών τους συμφερόντων.

3. Μέσα στο κουβάρι λοιπόν των αδυσώπητων ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και συγκρούσεων, ήρθαν να προστεθούν και οι επιδιώξεις της ελληνικής αστικής τάξης, με βασικότερη την επέκταση στη πλούσια Μικρά Ασία.

Η προοπτική μιας ενδεχόμενης επέκτασης τέθηκε (έστω και κάπως αόριστα) σαν δέλεαρ για την είσοδο της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ και σαν αντάλλαγμα για τη συμμετοχή της Ελλάδας στον πόλεμο κατά της νεαρής Σοβιετικής Ένωσης. Προκειμένου μάλιστα να ανοίξει ο δρόμος για την πραγμάτωση της «Μεγάλης Ιδέας», και προκειμένου να ταχθεί η Βουλγαρία στο πλευρό της Αντάντ, ο Βενιζέλος δεν δίστασε να συναινέσει στην παραχώρηση της Καβάλας και της Δράμας στη Βουλγαρία!!! (Υπομνήματα Βενιζέλου στον βασιλιά Κων/νο 11 και 17.1.1915). Όλα βλέπετε μπορούν να γίνουν αντικείμενο παζαριού για την αστική τάξη, εφόσον προκύψει το ανάλογο αντίτιμο!!!

Όμως, κανένας «σύμμαχος» δεν ήταν διατεθειμένος να διαθέσει τις τεράστιες στρατιωτικές δυνάμεις που απαιτούνταν για την ταυτόχρονη διασφάλιση των ζωτικών τους συμφερόντων στην περιοχή, την πάταξη

των δυνάμεων του Κεμάλ και την προστασία των μειονοτήτων. Μόνο η ελληνική αστική τάξη είδε την «ευκαιρία» να αυξήσει τη δική της πίτα από τη λεία του πολέμου.

Έτσι οι ελληνικοί πληθυσμοί ουσιαστικά βρέθηκαν εκτεθειμένοι και απροστάτευτοι, αφού η μετατροπή του ιμπεριαλιστικού πολέμου-διαμελισμού της Ο.Α. σε ελληνοτουρκικό πόλεμο (εθνικοαπελευθερωτικό για τους Τούρκους), τους έθεσε, όσο τίποτε άλλο, στο στόχαστρο της τουρκικής επιθετικότητας.

Η ελληνική αστική τάξη ήρθε επίσης αντιμέτωπη με τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις τόσο της Ιταλίας (οι «σύμμαχοι» της είχαν υποσχεθεί τη Σμύρνη από το 1916, για να υπαναχωρήσουν αργότερα) όσο και της Γαλλίας, που αντιμετώπιζε τα συμφέροντα της ελληνικής αστικής τάξης σαν προέκταση των βρετανικών, που βρισκόταν σε μόνιμη αντιπαλότητα. Έτσι Ιταλοί και Γάλλοι προμήθευσαν τις κεμαλικές δυνάμεις με οπλισμό από την επομένη της απόβασης ελληνικών στρατευμάτων στη Σμύρνη. Βέβαια και η ταύτιση ελληνικών και βρετανικών συμφερόντων αποδείχτηκε πρόσκαιρη, αφού οι ελληνικές δυνάμεις πρακτικά έμειναν μόνες τους. Τα συμφέροντα, οι συμμαχίες, οι φιλίες και οι έχθρες μεταξύ εκείνων που αποφασίζουν για τις τύχες των ανθρώπων με γνώμονα τα κέρδη τους, αλλάζουν κατά το δοκούν!

Ο πόλεμος στη Μικρά Ασία υπήρξε ένας πόλεμος απίστευτης αγριότητας. Κάθε αντιμαχόμενη πλευρά με πρόσχημα τις ωμότητες της άλλης προέβαινε διαρκώς σε σφαγές, λεηλασίες, καταστροφές χωριών κλπ (όπως παραδέχτηκε ο μετέπειτα δικτάτορας Μεταξάς, που αρνήθηκε να αναλάβει την Αρχιστρατηγία της Μικρασιατικής Εκστρατείας διαβλέποντας την κατάληξή της). Ο όλεθρος βέβαια των σφαγών, πνιγμών, της πυρκαγιάς στη Σμύρνη και αλλού οφείλεται και στην μηδαμινή συνδρομή με πλοία των Ελλήνων εφοπλιστών και της εχθρικής στάσης των «συμμαχικών» ναυτικών δυνάμεων.

Ο μικρασιατικός πόλεμος ήταν ένας άδικος, ιμπεριαλιστικός πόλεμος, του οποίου το τίμημα πλήρωσαν με το αίμα τους εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες, Αρμένιοι, Τούρκοι κ.ά. Οι εκπρόσωποι βέβαια της αστικής τάξης Μικρασιατών και Ποντίων είχαν ήδη φύγει, φυγαδεύοντας μαζί τους μεγάλα κεφάλαια.

Η τελευταία πράξη του μικρασιατικού δράματος έλαβε χώρα στη Λωζάνη, όπου οι «σύμμαχοι» της Αντάντ διαπραγματεύτηκαν σκληρά και περιέσωσαν τα «κεκτημένα» τους στη Μέση Ανατολή. Αντίθετα ο μικρότερος σύμμαχος, η Ελλάδα, έχασε τα «κεκτημένα» της Συνθήκης των Σεβρών. Οι πραγματικοί βέβαια χαμένοι της ξαναμοιρασιάς της πρώην Ο.Α. δεν ήταν άλλοι από τους λαούς της περιοχής, που αργότερα οι «ανεπιθύμητοι» πληθυσμοί (μειονότητες) ανταλλάχθηκαν σαν αντικείμενα!!

Οι εξαθλιωμένοι πρόσφυγες ρίχτηκαν σε έναν εξαντλητικό αγώνα επιβίωσης σε απάνθρωπες συνθήκες. Για ένα μεροκάματο, για στοιχειώδη στέγη, υφιστάμενοι την πιο σκληρή ταξική εκμετάλλευση και την καχυποψία (τουλάχιστον!) των ντόπιων. Η καπιταλιστική συγκρότηση της Ελλάδας βγήκε σ' ένα βαθμό ωφελημένη, αφού ενισχύθηκε από νέο εργατικό δυναμικό, που σε μεγάλο βαθμό είχε καλύτερο μορφωτικό επίπεδο, εργασιακή εμπειρία και ικανότητα. Οι πρόσφυγες μετά τον πρόσκαιρο εγκλωβισμό τους στη φιλοβενιζελική πλευρά, αποτέλεσαν σοβαρή συνιστώσα της ανάπτυξης ταξικού εργατικού κινήματος και «μαγιά» για την πολιτιστική αναβάθμιση της Ελλάδας.

Στις μέρες μας οι ίδιοι ανταγωνισμοί γεννούν διαρκώς νέους πολέμους σπέρνοντας νέα караβάνια ξεριζωμένων. Πότε άραγε οι λαοί θα διδαχθούν από την Ιστορία και θα επιβάλουν το τέλος σε αυτόν τον απάνθρωπο νόμο του κέρδους, που ποδοπατά τις ζωές τους, το παρόν και το μέλλον τους;